

Holtålen
kommune

Årsmelding 2017 Årsregnskap 2017

Innhold

1. INNLEDNING	5
2. KOMMUNENS ØKONOMI OG DRIFT	6
2.1. RAMMETILSKUDD OG SKATTEINNTEKTER.....	6
2.2. GJELD, RENTER OG AVDRAG.....	6
2.3. RESULTAT AV DRIFTEN.....	6
2.4. REGNSKAPSSKJEMA 1A, 1B OG ØKONOMISK OVERSIKT.....	7
3. INVESTERINGER	9
3.1. ÅRETS INVESTERINGER.....	9
3.2. REGNSKAPSSKJEMA 2A, 2B OG ØKONOMISK OVERSIKT.....	9
4. BALANSE	12
4.1. FINANSIELL STILLING.....	12
4.2. LIKVIDITET.....	12
4.3. BALANSEOPPSTILLING.....	12
5. PERSONAL	14
5.1. ANTALL ANSATTE OG ANTALL ÅRSVERK.....	14
5.2. LIKESTILLING.....	16
5.3. ALDERSSAMMENSETTING.....	16
5.4. ORGANISASJONEN VED UTGANGEN AV 2017.....	16
5.5. ARBEIDSMILJØET.....	17
6. INTERNKONTROLL OG ETIKK	18
6.1. INTERNKONTROLL.....	18
6.2. ETIKK.....	19
7. POLITIKK	19
8. RO 01 – SENTRALADMINISTRASJON	21
8.1. FORMÅL OG ORGANISERING.....	21
8.2. MÅLOPPNÅELSE.....	22
8.3. ØKONOMISK RESULTAT.....	23
9. RO 02 – HOV SKOLE	25
9.1. FORMÅL OG ORGANISERING.....	25
9.2. MÅLOPPNÅELSE.....	25
9.3. ØKONOMISK RESULTAT.....	26
10. RO 03 – HELSE	26
10.1. FORMÅL OG ORGANISERING.....	26
10.2. ØKONOMISK RESULTAT.....	26
11. RO 04 – TEKNISK	27
11.1. FORMÅL OG ORGANISERING.....	27
11.2. MÅLOPPNÅELSE.....	28
11.3. ØKONOMISK RESULTAT.....	28
12. RO 05 – NATUR	29

12.1. FORMÅL OG ORGANISERING	29
12.2. MÅLOPPNÅELSE	29
12.3. ØKONOMISK RESULTAT	29
13. RO 06 – KIRKE.....	29
13.1. FORMÅL OG ORGANISERING	29
13.2. MÅLOPPNÅELSE	29
13.3. ØKONOMISK RESULTAT	30
14. RO 07 – KULTUR OG NÆRING	30
14.1. FORMÅL OG ORGANISERING	30
14.2. MÅLOPPNÅELSE	30
14.3. ØKONOMISK RESULTAT	34
15. RO 09 – ÅLEN SKISENTER	35
15.1. FORMÅL OG ORGANISERING	35
15.2. MÅLOPPNÅELSE	35
15.3. ØKONOMISK RESULTAT	35
16. RO 10 – BYGNINGSDRIFT	36
16.1. FORMÅL OG ORGANISERING	36
16.2. MÅLOPPNÅELSE	36
16.3. ØKONOMISK RESULTAT	36
17. RO 11 – KOMMUNALTEKNIKK.....	37
17.1. FORMÅL OG ORGANISERING	37
17.2. MÅLOPPNÅELSE	37
17.3. ØKONOMISK RESULTAT	38
18. RO 12 – HALTDALEN OPPVEKSTSENTER.....	38
18.1. FORMÅL OG ORGANISERING	38
18.2. MÅLOPPNÅELSE	39
18.3. ØKONOMISK RESULTAT	39
19. RO 13 – BARNEHAGE ÅLEN	40
19.1. FORMÅL OG ORGANISERING	40
19.2. MÅLOPPNÅELSE	40
19.3. ØKONOMISK RESULTAT	40
20. RO 14 – KULTURSKOLE	41
20.1. FORMÅL OG ORGANISERING	41
20.2. MÅLOPPNÅELSE	42
20.3. ØKONOMISK RESULTAT	42
21. RO 15 – SOSIAL	42
21.1. FORMÅL OG ORGANISERING	42
21.2. MÅLOPPNÅELSE	43
21.3. ØKONOMISK RESULTAT	43
22. RO 16 – SYKEHJEM	44
22.1. FORMÅL OG ORGANISERING	44

22.2. ØKONOMISK RESULTAT	49
23. RO 18 – FLYKTNINGER	50
23.1. FORMÅL OG ORGANISERING	50
23.2. MÅLOPPNÅELSE	51
23.3. ØKONOMISK RESULTAT	51
24. RO 99 – FINANS	51
24.1. FORMÅL OG ORGANISERING	51
24.2. MÅLOPPNÅELSE	52
24.3. ØKONOMISK RESULTAT	52
25. ETTERKALKYLER SELVKOSTOMRÅDER	53
25.1. 6102 FEIING.....	53
25.2. 6131 VANNFORSYNING HALTDALEN	54
25.3. 6132 AVLØP	55
25.4. 6136 RENOVASJON	56
25.5. 6137 SLAM	57
26. NOTER.....	58
26.1. ENDRING I ARBEIDSKAPITAL.....	60
26.2. REDEGJØRELSE FOR KOMMUNENS PENSJONSFORPLIKTELSE	61
26.3. GARANTIER GITT AV KOMMUNEN	62
26.4. FORDRINGER OG GJELD TIL KOMMUNALE FORETAK OG INTERKOMMUNALE SAMARBEID.....	63
26.5. FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER (AKSJER OG ANDELER)	63
26.6. AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER	64
26.7. KAPITALKONTO.....	65
26.8. SALG AV FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER.....	66
26.9. INTERKOMMUNALT SAMARBEID	66
26.10. ANSKAFFELSESKOST OG OPPTAKSKOST FOR BALANSEPOSTER.....	67
26.11. USIKRE FORPLIKTELSER, BETINGEDE EIENDELER OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN.....	67
26.12. SPESIFIKASJON AV VESENTLIGE POSTER OG TRANSAKSJONER I REGNSKAPET.....	68
26.13. ANLEGGSMIDLER.....	68
26.14. INVESTERINGER I NYBYGG OG NYANLEGG.....	70
26.15. LANGSIKTIG LÅNEGJELD	70

1. Innledning

2017 var et år på det jevne i Holtålen. Kommunens driftsøkonomi balanserte relativt godt, og de fleste rammeområder er i balanse eller i pluss. De områdene som hadde vesentlige avvik, skyldes mye høyere utgifter til interkommunale tiltak enn budsjettet. For kommunen samlet ble det utbetalt ca. 1,3 Mill mer enn budsjettet til dette. Samlet utbetaling til andre kommuner var på vel 13 Mill. Økonomien i interkommunale løsninger må vektlegges betydelig i 2018.

Ved årets inngang hadde kommunen et Flyktningefond (disposisjonsfond) på ca. 5 Mill og et ordinært disposisjonsfond på ca. 8,8 Mill. Årets regnskapsmessige overskudd er på 552.000 og foreslåes tillagt disposisjonsfondet. Av flyktningefondet ble det brukt 265.000, mot budsjettet 1.974.000. Dette er det mest gledelige med regnskapet. Dette betyr at sannsynligheten for at kommunen skal komme i en situasjon hvor penger fra ordinær drift må brukes til flyktningevirksomheten ansees som meget liten.

Kommunens selvkostområder har i 2017 gått med samlet sett stort overskudd. Det er avsatt ca. 900.000 til de ulike fondene, og disse er nå på samlet på ca. 6,7 Mill. Bufferne er nå i overkant av hva de bør være. Som en konsekvens av dette er feieravgiften satt til 0,- i 2018. Det bør vurderes reduksjoner også på andre områder, f.eks. på avløp, der fondet nå er på 85 % av årlig gebyr.

Når det gjelder kommunens kapitalregnskap er dette avlagt i balanse. Kommunen har nå en samlet rentebærende gjeld på 243 Mill, en økning på 16 Mill fra 2015. Av dette utgjør gjeld til selvkostområder og videre utlån ca. 43,5 Mill, slik at netto gjeld er på 199,6 Mill, en økning på 13 Mill fra 2016. Alt dette og mer til skyldes lån til omsorgsboliger. Kommunes likviditet målt i bankinnskudd mm. ved årsskiftet ble styrket med 19 Mill og er på ca. 46 Mill. Likviditeten er tilfredsstillende.

Kommunens sykefravær er økt med 0,8 % fra 7,8 % i 2016 til 8,6 % i 2017. Det er satt inn ekstra fokus på de enhetene som sliter mest med sykefraværet. Dette medførte reduksjon på enkelte områder i slutten av 2017.

Befolkningen er grunnlaget for kommunens drift. I 2017 ble kommunes befolkning redusert med 18, fra 2046 til 2028. Nedgangen skyldes i det vesentligste flere døde enn som ble født. Vi hadde imidlertid netto fraflytting med 4 i 2018, et av få år med netto fraflytting de senere årene.

Oppsummert var 2017 et greit år for Holtålen kommune. Økonomien er i balanse, men truet i de kommende år. Spesielt er endringene i folketall bekymringsfulle.

Ålen, 13. april 2017

Marius Jermstad, rådmann.

2. Kommunens økonomi og drift

2.1. Rammetilskudd og skatteinntekter

Når det gjelder skatt og rammetilskudd er disse inntektene 2.185.000 høyere enn budsjettet. Dette skyldes god nasjonal skatteinngang. I Holtålen var skatteinngangen lavere enn forventet, men utjevnet slik at vi kom positivt ut.

2.2. Gjeld, renter og avdrag

Renteinntekter/ -utgifter er 587.000 svakere enn budsjettet. Dette skyldes drøyt 1.326.000 høyere renteutgifter enn budsjettet. Av dette utgjør 610.000 avskrivning på gamle fordringer i regnskapet. Kommunen har betalt 723.000 mindre i avdrag enn budsjettet.

Kommunens rentebærende gjeld er på 243.291.000, som er rentesikret slik:

Långiver	Saldo 31.12.17	Rente	Rentesikret til
Nordea	25 000	1,98	01.09.2017
Nordea	25 000	1,98	08.01.2018
Nordea	30 000	1,04	22.01.2018
Nordea	45 000	2,46	03.06.2019
SMN	8 400	3,83	19.10.2020
Nordea	25 000	2,79	08.01.2022
Nordea	20 000	4,58	08.07.2030
Nordea	10 000	2,99	21.05.2024
Sum rentesikret	188 400		

Det vises til Note 25.15 for detaljert oversikt over gjelden.

2.3. Resultat av driften

Kommunen har et netto udisponert resultat på 552.000 mot budsjettet 897.000. Avviket er lite og viser at driften er i balanse (slik det også ble budsjettet). Rapporteringen i løpet av året ga et for positivt bilde pga. feilføring av inntekter på RO17 med ca. 1,2 Mill.

2.4. Regnskapsskjema 1A, 1B og økonomisk oversikt

Regnskapsskjema 1A og 1B - 2017 - Holtålen kommune				
Beskrivelse	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
L1 Skatt på inntekt og formue	41 668 039	42 152 000	42 152 000	40 876 950
L2 Ordinært rammetilskudd	85 985 439	83 316 000	83 316 000	83 283 074
L3 Skatt på eiendom	7 746 393	7 534 000	7 534 000	7 528 135
L4 Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-
L5 Andre generelle statstilskudd	672 771	8 657 000	8 357 000	444 676
L6 Sum frie disponible inntekter	136 072 642	141 659 000	141 359 000	132 132 836
L7 Renteinntekter og utbytte	2 066 340	2 000 000	2 000 000	2 297 158
L8 Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
L9 Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-6 226 228	-4 900 000	-4 900 000	-6 600 099
L10 Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
L11 Avdrag på lån	-5 327 810	-6 000 000	-6 000 000	-5 307 828
L12 Netto finansinntekter/ -utgifter	-9 487 698	-8 900 000	-8 900 000	-9 610 769
L13 Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	-	-	-	-
L14 Til ubundne avsetninger	-6 522 770	-6 598 073	-1 197 931	-5 491 261
L15 Til bundne avsetninger	-1 949 723	-2 086 362	-1 341 625	-3 257 588
L16 Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	5 400 142	5 400 142	-	2 114 230
L17 Bruk av ubundne avsetninger	936 782	2 124 153	2 124 153	1 590 000
L18 Bruk av bundne avsetninger	1 688 588	1 252 327	684 741	2 299 315
L19 Netto avsetninger	-446 981	92 187	269 338	-2 745 304
L20 Overført til investeringsbudsjettet	-315 240	-	-	-
L21 Til fordeling drift	125 822 723	132 851 187	132 728 338	119 776 763
L22 Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	-125 270 545	-132 851 187	-132 728 338	-114 376 621
L23 Regnskapsmessig merforbruk (-)/ mindreforbruk (+)	552 178	-	-	5 400 142
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	-125 270 545	-132 851 187	-132 728 338	-114 376 621
01 Sentraladministrasjon	-20 273 480	-20 373 902	-20 702 286	-19 640 321
02 Hov skole	-17 216 986	-17 706 081	-17 563 822	-16 836 098
03 Helse	-9 937 636	-9 169 913	-9 069 913	-8 957 888
04 Teknisk	-3 094 378	-3 227 580	-3 153 667	-2 728 314
05 Natur	-560 025	-	-	-26 538
06 Kirke	-2 609 551	-2 544 000	-2 544 000	-2 544 000
07 Kultur, næring og landbruk	-4 069 340	-3 664 834	-3 643 809	-3 726 544
08 Utleiebygg	-	-	-	356 853
09 Ålen skisenter	-47 995	-50 000	-50 000	-194 544
10 Bygningsdrift	-7 688 498	-7 846 971	-7 846 971	-10 545 889
11 Kommunalteknikk	886 711	1 088 894	1 336 380	2 967 909
12 Haltdalen oppvekstsenter	-6 992 201	-7 224 998	-6 774 998	-6 375 308
13 Elvland barnehage	-7 305 057	-7 622 701	-7 566 151	-7 690 930
14 Kulturskole	-1 198 642	-1 243 400	-1 243 400	-1 298 759
15 Sosial	-1 545 081	-1 558 165	-1 558 165	-1 739 487
16 Sykehjem	-41 821 442	-41 927 593	-42 417 593	-18 999 988
17 Hjemmetjeneste	-	-	-	-19 937 921
18 Flyktninger	-265 746	-9 324 152	-9 474 152	3 682 156
99 Finans	-1 531 198	-455 791	-455 791	-141 010

L5 for 2017 i skjema 1A er korrigert med kroner 8.155.500 for statstilskudd tilknyttet flyktning- og opplæringstjenester som er bokført på enhetene (med 368' på RO02 og 7.787' på RO18).

Økonomisk oversikt - Drift - 2017 - Holtålen kommune				
Beskrivelse	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Brukerbetalinger	8 495 033	8 656 944	8 036 944	9 408 452
Andre salgs- og leieinntekter	19 364 606	19 826 752	19 792 283	19 044 090
Overføringer med krav til motytelse	34 765 084	22 276 480	22 368 951	34 283 722
Rammetilskudd	85 985 439	83 316 000	83 316 000	83 283 074
Andre statlige overføringer	8 828 271	8 657 000	8 357 000	11 806 923
Andre overføringer	420 000	169 595	-	30 300
Skatt på inntekt og formue	41 668 039	42 152 000	42 152 000	40 876 950
Eiendomsskatt	7 746 393	7 534 000	7 534 000	7 528 135
Andre direkte og indirekte skatter	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	207 272 866	192 588 771	191 557 178	206 261 646
Lønnsutgifter	-112 237 324	-106 077 774	-105 493 797	-106 847 127
Sosiale utgifter	-21 832 902	-22 661 560	-22 522 103	-21 340 515
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	-32 965 814	-26 639 785	-25 458 105	-32 840 563
Kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	-20 884 203	-19 029 340	-19 110 012	-20 201 884
Overføringer	-10 622 815	-9 362 500	-10 332 500	-10 482 875
Avskrivninger	-10 792 734	-10 181 162	-10 181 162	-10 124 929
Fordelte utgifter	1 983 788	1	1	3 232 794
Sum driftsutgifter	-207 352 004	-193 952 120	-193 097 678	-198 605 099
Brutto driftsresultat	-79 138	-1 363 349	-1 540 500	7 656 547
Renteinntekter og utbytte	2 066 340	2 000 000	2 000 000	2 297 158
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	88 500	10 000	10 000	119 224
Sum eksterne finansinntekter	2 154 840	2 010 000	2 010 000	2 416 382
Renteutgifter og låneomkostninger	-6 226 228	-4 900 000	-4 900 000	-6 600 099
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	-5 327 810	-6 000 000	-6 000 000	-5 307 828
Utlån	-	-20 000	-20 000	-144 484
Sum eksterne finansutgifter	-11 554 038	-10 920 000	-10 920 000	-12 052 411
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-9 399 198	-8 910 000	-8 910 000	-9 636 029
Motpost avskrivninger	10 792 734	10 181 162	10 181 162	10 124 928
Netto driftsresultat	1 314 399	-92 187	-269 338	8 145 446
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	5 400 142	5 400 142	-	2 114 230
Bruk av disposisjonsfond	936 782	2 124 153	2 124 153	1 590 000
Bruk av bundne fond	1 688 588	1 252 327	684 741	2 299 315
Sum bruk av avsetninger	8 025 512	8 776 622	2 808 894	6 003 545
Overført til investeringsregnskapet	-315 240	-	-	-
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	-6 522 770	-6 598 073	-1 197 931	-5 491 261
Avsatt til bundne fond	-1 949 723	-2 086 362	-1 341 625	-3 257 588
Sum avsetninger	-8 787 733	-8 684 435	-2 539 556	-8 748 849
Merforbruk (-)/ mindreforbruk (+)	552 178	-	-	5 400 142

3. Investeringer

3.1. Årets investeringer

Kommunens samlede investeringer er på 35.865.000, mot budsjettert 53.695.000. Avviket skyldes i sin helhet at bygging av omsorgsboliger for demente ikke ble oppstartet i 2017. Dette og andre investeringer som ikke ble gjennomført inngår som ubrukte lånemidler og er budsjettert oppbrukt i 2018. Det er ingen vesentlige avvik på gjennomførte investeringer.

3.2. Regnskapsskjema 2A, 2B og økonomisk oversikt

Regnskapsskjema 2A - 2017- Holtålen kommune					
	Beskrivelse	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
L1	Investeringer i anleggsmidler	-30 003 188	-52 995 224	-30 774 000	-29 068 537
L2	Utlån og forskutteringer	-2 250 000	-	-	-3 191 105
L3	Kjøp av aksjer og andeler	-707 547	-700 000	-500 000	-656 286
L4	Avdrag på lån	-721 590	-	-	-1 120 349
L5	Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
L6	Avsetninger	-2 182 941	-	-	-1 952 602
L7	Årets finansierungsbehov	-35 865 266	-53 695 224	-31 274 000	-35 988 879
L9	Bruk av lånemidler	9 140 503	18 118 267	18 050 267	26 514 053
L10	Inntekter fra salg av anleggsmidler	771 800	-	-	975 391
L11	Tilskudd til investeringer	-	24 100 000	7 200 000	-
L12	Kompensasjon for merverdiavgift	4 921 300	9 543 233	5 123 733	4 684 377
L13	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	20 466 423	1 110 000	-	2 074 906
L14	Andre inntekter	-	-	-	-
L15	Sum ekstern finansiering	35 300 026	52 871 500	30 374 000	34 248 727
L16	Overført fra driftsbudsjettet	315 240	-	-	-
L17	Bruk av tidligere års udisponert	-	-	400 000	-
L18	Bruk av avsetninger	250 000	823 724	500 000	1 740 152
L19	Sum finansiering	35 865 266	53 695 224	31 274 000	35 988 879
L20	Udekket (-)/udisponert (+)	-	-	-	-

Regnskapsskjema 2B - 2017 - Holtålen kommune					
Prosjektnr.	Beskrivelse av prosjekt/ investeringsformål	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
	Uten prosjekt	20 827	-	-	25 526
01140001	Utvalg - Trafikksikkerhetstiltak	-	-	250 000	-
01230001	Flomforebygging Ålen sentrum mm.	226 947	123 724	-	526 325
01310001	Felles regnskapskontor - ROH Regnskap	-	-	-	207 533
01320001	IT - Generell IKT	51 689	-	-	233 664
01320002	IT - Personalsystem	-	150 000	150 000	-
01320003	IT - Klientutstyr ansatte	-	-	-	284 815
01320004	IT - ElevPC	130 584	187 500	187 500	150 975
01320007	IT - Hjemmesideløsning	188 601	187 500	187 500	127 102
01320008	IT - Papirløse politikere	-	-	-	1 948
01320009	IT - Nytt telefonsystem	894	-	-	-
01320010	IT - Flytting av skoleløsning	176 128	125 000	125 000	-
01320011	IT - Konvertering av Oracle til MSSQL database	89 333	162 500	162 500	-
02500001	Kultur - Armfeltutstilling	-	625 000	625 000	-
02550001	Hovet - Nytt inventar	145 438	125 000	125 000	-
03500001	NAV Holtålen - Programvareprosjekt	-	125 000	125 000	-
03730001	Hjemmetjeneste - Smarttelefoner	-	-	-	191 767
03760001	Kjøkkenen Ålen sykehjem - Inventar og maskiner	123 509	150 000	150 000	-
04320002	Utleieboliger - Oppgraderingsplan	21 017	-	-	322 687
04323050	Hovsheimen - Oppgraderingsplan	10 065	125 000	125 000	-
04324050	Sakslia - Oppgraderingsplan	91 703	125 000	125 000	-
04330001	Skisenteret - Oppgradering	501 238	500 000	250 000	532 259
05700001	Kirkelig fellesråd	200 000	200 000	200 000	200 000
06100003	Plan - Arealplan	-	-	175 000	-
06100005	Plan - Samfunnsdel	-	-	37 500	-
06100006	Plan - Kartlegging av friluftsområder	-	-	150 000	-
06101003	Brannvesen - Oppgradering av brannstasjon Hovstrøa	-	375 000	625 000	45 000
06111002	Kommunehuset - Oppgradering	187 355	-	-	11 117
06112050	Hov skole - Oppgraderingsplan	893 803	850 000	850 000	1 740 131
06113050	Haltdalen oppvekstsenter - Oppgraderingsplan	581 633	425 000	425 000	187 027
06114050	Aktivitetshus - Oppgraderingsplan	40 150	-	-	19 061
06117001	Elvland barnehage - Utbyggingsprosjekt	73 815	-	-	2 107 298
6117050	Elvland barnehage - Oppgraderingsplan	168 661	125 000	125 000	8 992
06118001	Sykehjemmet - Oppgradering av kjøkken	8 462	-	-	-
06118006	Sykehjemmet - Byggeprosjekt omsorgsboliger for demente	517 882	20 000 000	-	-
06118050	Sykehjemmet (ny.del) - Oppgraderingsplan	260 376	487 000	487 000	91 399
06119050	Ålen bo- og omsorgssenter - Oppgraderingsplan	96 172	725 000	725 000	-
06121001	Omsorgsboliger Ålen sentrum - Byggeprosjekt	18 525 201	20 000 000	20 000 000	17 495 827
06121050	Trygdeboliger - Oppgraderingsplan	549 675	850 000	850 000	227 833
06122050	Omsorgsboliger Sakslia - Oppgraderingsplan	14 250	-	-	-
06124001	Aktivitetshus - Byggeprosjekt	-	-	-	183 883
06124050	Omsorgsboliger Nøra - Oppgraderingsplan	-	112 000	112 000	62 674
06126050	Ambulanselokaler - Oppgraderingsplan	-	125 000	125 000	-
06131001	Haltdalen vassverk - Utbygging Bjørgan mm.	-	-	-	831 643
06131002	Haltdalen vassverk - Slutføring Aunegrenda	-	-	500 000	-
06131003	Haltdalen vassverk - Oppgradering av hovedledning	1 204 956	500 000	500 000	-
06132002	Avløpsnett - Utbygging Bjørgan mm.	461 971	500 000	-	359 403
06132003	Avløpsnett - Renseanlegg Aunegrenda	1 026 863	1 800 000	1 800 000	-
06133001	Kommunale veger - Oppgradering	-	-	-	265 592
06133050	Kommunale veger - Oppgradering av Ålen sentrum	2 975 831	2 710 000	-	741 605
06136001	Renovasjon - Avfalls plass Eidet	393 639	500 000	500 000	-
06137001	Slam - Påslippsoner ved renseanlegg Ålen	-	-	-	698 253
06150001	Flyktningsboliger - Byggeprosjekt	44 520	-	-	769 275
Sum investeringer i anleggsmidler		30 003 188	52 995 224	30 774 000	29 068 537

Økonomisk oversikt - Investering - 2017 - Holtålen kommune				
Beskrivelse	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Salg av driftsmidler og fast eiendom	771 800	-	-	825 391
Andre salgsinntekter	-	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	17 982 132	1 110 000	-	340 000
Kompensasjon for merverdiavgift	4 921 300	9 543 233	5 123 733	4 684 377
Statlige overføringer	-	24 100 000	7 200 000	-
Andre overføringer	-	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	23 675 232	34 753 233	12 323 733	5 849 768
Lønnsutgifter	-1 525 907	-1 417 093	-1 417 093	-1 850 127
Sosiale utgifter	-362 589	-336 461	-336 461	-452 379
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	-22 766 445	-41 374 713	-23 696 713	-21 497 867
Kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	-	-	-	-
Overføringer	-5 348 247	-9 866 957	-5 323 733	-5 268 164
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	-30 003 188	-52 995 224	-30 774 000	-29 068 537
Avdrag på lån	-721 590	-	-	-1 120 349
Utlån	-2 250 000	-	-	-3 191 105
Kjøp av aksjer og andeler	-707 547	-700 000	-500 000	-656 286
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	-509 240	-	-	-1 193 534
Avsatt til bundne investeringsfond	-1 673 701	-	-	-759 068
Avsatt til likviditetsreserve	-	-	-	-
Sum finansieringstransaksjoner	-5 862 078	-700 000	-500 000	-6 920 342
Finansieringsbehov	-12 190 034	-18 941 991	-18 950 267	-30 139 111
Bruk av lån	9 140 503	18 118 267	18 050 267	26 514 053
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	150 000
Mottatte avdrag på utlån	2 484 291	-	-	1 734 906
Overført fra driftsbudsjettet	315 240	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	400 000	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	250 000	823 724	500 000	1 031 286
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	708 866
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-
Sum finansiering	12 190 034	18 941 991	18 950 267	30 139 111
Udekket (-)/ udisponert (+)	-	-	-	-

4. Balanse

4.1. Finansiell stilling

Kommunen har eiendeler for i alt 711 Mill. Hoveddelen av dette er fast eiendom (368 Mill) og pensjonsmidler (265 Mill). Likvide midler utgjør ca. 46 Mill. Egenkapitalen er på 108 Mill. Gjelden består i hovedsak av langsiktig gjeld (243 Mill) og pensjonsforpliktelser (334 Mill).

4.2. Likviditet

Som foran nevnt, har kommunen likvide midler på ca. 46 Mill per 31.12.2017. Dette er en styrking på 18 Mill fra foregående år, og skyldes i hovedsak opptatte ikke benyttede lån (ubrukte lånemidler).

4.3. Balanseoppstilling

Balanse - 2017 - Holtålen kommune		
Beskrivelse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	633 506 780	598 061 676
<i>Herav:</i>		
Faste eiendommer og anlegg	291 728 360	303 582 422
Utstyr, maskiner og transportmidler	34 435 033	5 872 857
Utlån	29 619 459	31 565 974
Konserninterne langsiktige fordringer		
Aksjer og andeler	11 799 678	11 092 131
Pensjonsmidler	265 924 250	245 948 291
Omløpsmidler	77 529 755	69 065 119
<i>Herav:</i>		
Kortsiktige fordringer	15 635 235	24 012 246
Konserninterne kortsiktige fordringer		
Premieavvik	15 462 240	17 109 811
Aksjer og andeler	132	132
Sertifikater		
Obligasjoner		
Derivater		
Kasse, postgiro, bankinnskudd	46 432 148	27 942 930
Sum eiendeler	711 036 535	667 126 795

Balanse - 2017 - Holtålen kommune		
Beskrivelse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	108 096 662	100 039 036
<i>Herav:</i>		
Disposisjonsfond	13 695 736	8 109 748
Bundne driftsfond	18 846 077	18 584 941
Ubundne investeringsfond	3 504 816	3 245 576
Bundne investeringsfond	2 566 153	892 452
Regnskapsmessig mindreforbruk	552 178	5 400 142
Regnskapsmessig merforbruk		
Udisponert i inv.regnskap		
Udekket i inv.regnskap		
Kapitalkonto	72 712 170	67 586 645
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-3 680 011	-3 680 011
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	-100 457	-100 457
Langsiktig gjeld	578 188 070	535 008 994
<i>Herav:</i>		
Pensjonsforpliktelser	334 896 962	307 668 486
Ihendehaverobligasjonslån		
Sertifikatlån		
Andre lån	243 291 108	227 340 508
Konsernintern langsiktig gjeld		
Kortsiktig gjeld	24 751 803	32 078 765
<i>Herav:</i>		
Kassekredittlån		
Annen kortsiktig gjeld	24 751 803	30 802 155
Derivater		
Konsernintern kortsiktig gjeld		
Premieavvik		1 276 610
Sum egenkapital og gjeld	711 036 535	667 126 795
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	174 796 397	161 936 900
<i>Herav:</i>		
Ubrukte lånemidler	17 393 721	4 534 224
Ubrukte konserninterne lånemidler		
Andre memoriakonti	157 402 676	157 402 676
Motkonto for memoriakontiene	-174 796 397	-161 936 900

5. Personal

5.1. Antall ansatte og antall årsverk

Holtålen kommune hadde per 31.12.15 totalt 221 ansatte, som utgjør 169,1 årsverk.

Antall kvinner:	169
Antall menn:	52

Per 31.12.16 totalt 234 ansatte, som utgjør 189,5 årsverk.

Antall kvinner	177
Antall menn	57

Per 31.12.17 totalt 231 ansatte, som utgjør 187,2 årsverk.

Antall kvinner	176
Antall menn	55

Deltidsansatte:

	2015	2016	2017
Antall deltidsstillinger/årsverk	69,1	90,5	76,5
Antall ansatte i deltidsstillinger	121	135	118
Antall kvinner i deltidsstillinger	100	113	97
% andel kvinner i deltidsstillinger	82,64	83,7	82,2
Antall menn i deltidsstillinger	21	22	21
% andel menn i deltidsstillinger	17,35	16,3	17,8

Det registreres at antall deltidsstillinger hos både kvinner og menn har blitt redusert. I samarbeid med tillitsvalgte har det vært arbeidet aktivt med å redusere uønsket deltid over flere år. Det er også fokus på dette når nye stillinger i Holtålen kommune utlyses. Det må vurderes nøye hvorvidt det er ønskelig og formålstjenlig å lyse ut deltidsstillinger.

Holtålen kommune har fått på plass retningslinjer for uønsket deltidsstillinger.

Tabellen ovenfor gir imidlertid ikke et korrekt bilde over deltidsproblematikken i Holtålen kommune. Bakgrunnen for dette er at mange, spesielt kvinner, arbeider i ønsket deltidsstilling. Disse er også inkludert i oversikten ovenfor. Nedenfor vil det derfor bli gitt et mer detaljert bilde over omfanget av deltid innenfor ulike stillingsprosenter, fordelt på kvinner og menn.

Antall deltidsstillinger:

2015	Kvinner	Menn	Total
0 - 49,99 %	17	15	32
50 - 79,99 %	56	6	62
80 - 99,99 %	27	0	27
100 %	69	31	100
2016	Kvinner	Menn	Total
0 - 49,99 %	11	13	24
50 - 79,99 %	56	4	60
80 - 99,99 %	46	5	51
100 %	64	35	99
2017	Kvinner	Menn	Total
0 - 49,99 %	12	11	23
50 - 79,99 %	50	1	54
80 - 99,99 %	28	2	30
100 %	86	38	124

Rekruttering og kompetanseutvikling

I 2017 gikk 9 ansatte av med pensjon.

Det vil fortsatt være en kontinuerlig utfordring knyttet til rekruttering. Dette gjelder innen de fleste av våre tjenesteområder, for eksempel innen tjenesteområder som pleie og omsorg. Situasjonen til nå er at rekrutteringen har gått bra både innenfor de store fagområdene og de mer spesifikke fagområdene.

Dette er imidlertid svært sårbart, og kommunen må derfor satse bevisst på rekruttering av nye medarbeidere samtidig som det arbeides med strategisk kompetanseutvikling av kommunens ansatte. Personalpolitisk handlingsplan og strategisk kompetanseplan er grunnleggende dokumenter i føringene for dette arbeidet. Arbeidet med rekruttering av lærlinger er også en viktig del i rekrutteringsarbeidet.

Lærlinger i 2017:

Fagområde	Totalt antall lærlinger	Avsluttet	Nye	Per 31.12.2017
Helsearbeiderfag	2	2	1	1
Barne- og ungdomsarbeiderfag	4	2	1	2
IKT-servicefag	3	1	1	2
Institusjonskokkfag	0	0	0	0
Kontor- og administrasjonsfag	1	1	0	0

5.2. Likestilling

Et viktig arbeid i et likestillingsperspektiv, er arbeidet med å redusere uønsket deltid. Det har vært arbeidet bevisst med dette over flere år bl.a. i forbindelse med rekrutteringsprosesser der flere har fått økt sine stillingsprosenten. Holtålen kommune har fått på plass retningslinjer for uønsket deltidsstillinger, sammen med tillitsvalgte. Det vises til kapitlet om antall ansatte og antall årsverk som synliggjør deltidspromatikken og utviklingen her.

Holtålen er bevisst på å ha best mulig likestilling mellom kjønnene innenfor de yrkesgrupper som kommunene sysselsetter. Særlig lykkes vi mot leder- og mellomledersjiktet. Kommune-Norge sliter generelt med å rekruttere kvinner til mannsdominerte yrker og menn til kvinnedominerte yrker. Dette gjelder også for Holtålen kommune.

5.3. Alderssammensetting

År	Gjennomsnittsalder
2014	49
2015	48,4
2016	48,3
2017	48

Gjennomsnittsalderen blant kommunens ansatte er 48 år ved utgangen av 2017. Kommunen har fortsatt utfordringer knyttet til ansatte som går av med pensjon i løpet av en 5-årsperiode mht. rekruttering. Holtålen kommune arbeider kontinuerlig med tiltak knyttet til rekruttering, eksempelvis i forhold til tilsettingssaker, lærlinger og yrkesveiledning generelt.

5.4. Organisasjonen ved utgangen av 2017

Rådmann: Marius Jermstad

Stab:

Assisterende rådmann Aagoth Johanne Moe

Økonomisjef Svend Olaf Olsen

Servicetorget Ragnhild Volden

Regnskapskontor Stein Erik Stubmo

Byggesak	Jens Erik Trøen
IT	Olav Grønli
Plan- og miljø	Steinar Elven
Personalrådgiver	Turid Smemo

Enhetsledere:

Pleie og omsorg	Ann Mari Grønli
Hov skole	Ann-Iren Nilsen Heksem
Haltdalen oppvekstsenter	Jorun Engan
Elvland barnehage	Randi Aasen/ fra 1/8-17 Tone Trygstad Bakås
Kulturskolen	Pancho Panchev
Kommunalteknikk	Ingar Engan
Bygningsdrift	Jørand Bakås Gjersvold
Kultur og næring	Olve Morken
Kommuneoverlege	Helge Lund (kjøpes av Os kommune)
Flyktningtjenesten	Aagoth Johanne Moe
NAV – interkommunalt	Leif Tore Smedås
Bibliotek	Mari Aas

5.5. Arbeidsmiljøet

Arbeidsmiljø er vanskelig å måle, men et vanlig parameter er sykefravær. Nedenfor følger en oversikt over sykefraværet i 2017. Det viser både egenmeldt og legemeldt sykefravær.

Arbeidet med forebygging av sykefravær samt strukturert og målrettet IA-arbeid (Inkluderende Arbeidsliv) fortsatte også i 2017. Viktige samarbeidspartnere er Bedriftshelsetjenesten (BHT), Arbeidslivssenteret med egen kontaktperson og NAV.

Dette gjør at Holtålen kommune både kan drive strategisk og tiltaksrettet i det forebyggende sykefraværarbeidet.

Område	Totalt 2015	Totalt 2016	Totalt 2017
Regnskap og fakturering	1,2	6,9	2,2
Servicetorget	3,3	2,6	1,7
Hov skole	4,4	3,9	4,5
Haltdalen oppvekstsenter, avd. skole	8,7	11,1	9,2
SFO	7,6	25,0	2,9
Kulturskole	1,4	4,2	0,3
Haltdalen oppvekstsenter, avd. barnehage	12,9	9,1	8,6
Elvland barnehage	5,3	11,2	12,3
NAV kommune	31,1	1,5	6,2
Helse, fysio, helsestasjon		4,2	3,2
Holtålen sykehjem	6,5	5,9	11,2
Hjemmetjenesten Holtålen	12,4	13,0	11,1
Kjøkken	24,2	16,2	3,2
Flyktningtjenesten/bo-setting og opplæring		5,2	11,2
Brannvesen	3,2	1,6	0,1
Administrasjonsbygninger	21,6	2,4	18,6
Hov skole bygg	11,3	24,9	7,9
Holtålen Helsesenter bygg	4,8	15,8	2,3
Diverse anlegg	7,3	3,0	
TOTALT for kommunen	8,1	7,8	8,6

Egenmeldt sykefraværet totalt har økt fra 2016 til 2017. Det arbeides kontinuerlig med tiltak overfor de medarbeiderne som er sykemeldt. Som det framgår av tabellen er tallene innen enkelte områder svært høye, men dette gjelder i hovedsak områdene med få ansatte, og prosenten blir derfor tilsvarende høyt.

Det gjøres oppmerksom på at mindre enheter ikke er med i oversikten pga. hensynet til personvernet.

Utvikling av legemeldt fravær

År	2015	2016	2017
Gjennomsnitt	6,8	6,7	6

6. Internkontroll og etikk

6.1. Internkontroll

Etter kommunelovens § 23 skal rådmannen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og instruksjer, og påse at arbeidet skjer under

betryggende kontroll. Rådmannens internkontroll skjer i forlengelsen av kommunestyrets tilsyn med kontrollutvalg og revisjon samt med statens tilsyn med kommunen.

Internkontroll er de systemer og rutiner som etableres for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og etterlevelse av regelverk. Rådmannen sikrer dette gjennom linjen med klare fullmakter og ansvarsområder gjennom delegasjonsreglement.

Lederne har ut fra sine fullmakter ansvar for å etablere tilstrekkelig internkontroll innenfor sine ansvarsområder. Holtålen arbeider med innføring av kvalitetssystemet _compilo som gir ansatte mulighet til å melde uønskede hendelser til sin leder eller overordnet leder etc. Systemet gir også mulighet til å melde avvik og å sende ut spørreskjema til ansatte. Resultatet kan eksempelvis føre til endring av retningslinjer, prosedyrer og opplæring.

Rådmannen arbeider kontinuerlig med opplæring og forbedringer innen internkontroll.

6.2. Etikk

I henhold til kommunelovens § 48, punkt 5 skal det i årsmeldingen redegjøres for iverksatte og planlagte tiltak for å sikre en høy etisk standard på virksomheten. Kommunen har vedtatt en rekke reglement som i best mulig grad skal sikre dette. Bl.a. er de fleste ledere og ansatte registrert i styrevervregistret.

Det er et mål for Holtålen kommune at kritikkverdige forhold avdekkes og rettes opp. Den enkelte ansatte oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold. Holtålen har egne rutiner og skjema for varsling.

7. Politikk

Kommunestyret:

Kommunestyret (KST) består av 15 representanter fordelt med 6 fra Felleslista av SP og V (FL), 1 fra Høyre (H), 1 fra (SV) og 7 fra Arbeiderpartiet (AP). Kommunestyret ledes av ordfører Jan Håvard Refsethås (FL). Rådmann Marius Jermstad deltar i kommunestyremøtene med tale- og forslagsrett.

Kommunestyret har i 2017 avviklet 6 møter (8 i 2016) og behandlet 55 (72 i 2016) protokollerte fortløpende saker.

Kommunestyret er kommunens øverste myndighetsorgan og behandler saker av overordnet betydning og vedtar økonomi- og handlingsplan for hele kommunen.

De fleste saker kommunestyret har behandlet handler om økonomi, planverk, reglement, valg og ulike årsmeldinger.

Kommunestyret er kommunens klageinstans.

Representantene gis mulighet i hvert møte til å ta ordet for en spesiell sak de brenner for, og kommunestyrets forhandlinger overføres direkte på Nea Radio Holtålen og Fjell-TV.

Før hvert møte settes, bidrar elever i Kulturskolen med underholdning - musikk, sang, diktlesing o.a.

Formannskapet:

Formannskapet (FSK) består av 5 representanter - 2 fra FL, 1 fra SV og 2 fra AP, og ledes av ordfører Jan Håvard Refsethås. Rådmannen deltar med tale- og forslagsrett.

Formannskapet avviklet 17 (18) møter og behandlet 142 (146) saker.

Formannskapet er arbeidsutvalg for kommunestyret og behandler saker som ikke er delegert til Driftsutvalget eller rådmann. Formannskapet er klageinstans for saker som andre politiske organ utenom de kommunestyret har gjort vedtak i. Skal administrative vedtak endelig avgjøres av statlig/ fylkeskommunalt organ, behandles klagesak i formannskap/ driftsutvalg før de eventuelt oversendes til ekstern klageinstans som foretar endelig avgjørelse. Formannskapet er ansvarlig organ for forvaltningen av den del som ligger innenfor kommunens grenser av Forollhogna Nasjonalpark og tilliggende landskapsvernområder.

Administrasjonsutvalget:

Administrasjonsutvalget (ADM) består av 7 representanter som er de 5 formannskaps-medlemmene og 2 tillitsvalgte. Utvalget ble i 2017 ledet av ordfører Jan Håvard Refsethås (FL). Rådmannen deltar i møtene med tale- og forslagsrett. Administrasjonsutvalget har avviklet 2 (1) møter og behandlet 5 (3) fortløpende saker.

Administrasjonsutvalget behandler saker som har betydning for forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Alle ansettelser er delegert til administrative tilsettingsråd, mens rådmann og regnskapsansvarlig, som de eneste, ansettes av kommunestyret.

Driftsutvalget:

Driftsutvalget (DRU) består av 5 medlemmer – 2 fra FL, 1 fra Høyre og 2 fra AP. Leder er Elin Grønli (FL). Rådmannen er representert med ass. rådmann på møtene.

Driftsutvalget avviklet 6 (6) møter og behandlet 22 (17) fortløpende saker innen områdene oppvekst og helse og sosial.

Kontrollutvalget:

Kontrollutvalget består av 5 representanter valgt av kommunestyret. Utvalget ledes av Dag Knudsen (AP). Kontrollutvalget forestår det løpende tilsyn med forvaltningen i kommunen og skal påse at kommunen har en betryggende revisjonsordning. Det er et eget sekretariat utskilt fra revisjonens gjøremål. Utvalget avviklet 3 (5) møter og 39 (33) saker i 2017.

Generell aktivitet:

Det er gjennomført gjennomgående representasjon så langt det har vært mulig. Det vil si at kommunestyrets representanter og vararepresentanter også velges inn i andre politiske organer for å ansvarliggjøre politikerne til å tenke helhetlig for hele kommunen og ikke opptre bare som partipolitikere.

Forslag til vedtak / innstilling foretas av rådmannen (administrasjonen) i saker som skal forelegges politisk organ til avgjørelse. I saker som skal avgjøres av kommunestyret, fremmes innstillingene til vedtak av et politisk organ som har saken til behandling først. Rådmannen fremmer forslag til vedtak for kommunestyret kun når det gjelder klage på administrativt fattet vedtak.

Møtebøker føres elektronisk av administrasjonen i møtene. På vegne av rådmannen ble sekretariatsfunksjonen i 2017 ordinært ivaretatt av:

- Berit Anita Hov Bremnes for kommunestyre
- Aagoth Johanne Moe for driftsutvalg
- Ragnhild Volden for formannskap og adm. utvalg

Rådmannen rapporterer fattede vedtak i hovedsak til driftsutvalget og formannskapet. Dette skjer i praksis ved at politikerne i hvert møte får seg forelagt vedtak fattet siden forrige møte innen sine fagområder. Rådmannen legger hvert kvartal fram økonomirapporter for kommunestyret.

8. RO 01 – Sentraladministrasjon

8.1. Formål og organisering

Rammeområde 01 inneholder de aller fleste fellestjenester for kommunen, slik som sentral politisk og administrativ ledelse, økonomi, regnskap og fakturering, personal, IT og lærlinger m.fl. De ulike områdene yter stort sett tjenester til de kommunale enhetene.

8.2. Måloppnåelse

2510 Bibliotek:

Folkebiblioteket skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle innbyggerne i kommunen, samt andre brukere.

Folkebiblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Biblioteket skal i sitt tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekets innhold og tjenester skal gjøres kjent for kommunens innbyggere og andre brukere.

Folkebiblioteket skal fungere som skolebibliotek for Hov skole og skal drifte skolebiblioteket ved Haltdalen oppvekstsenter. Skolebibliotekene skal brukes aktivt i opplæringen på skolene. Biblioteket har leder med godkjent fagutdanning, som er lovpålagt.

Målsettinger	Evaluerings/status:
Satse på skolebibliotek og klassebesøk	Gjennomført 211 klassebesøk med utlån, høytlesning, presentasjon av bøker, søking og gjenfinning etc. i 2017
Jobbe videre med å øke utlån og besøk, konkret mål: øke utlån pr. innbygger fra 7,23 (2016) til 7,5 i 2017.	Har økt utlånet fra 7,23 i 2016 til 7,69 i 2017. Besøket har gått litt ned.
Prøveordning med utvidet åpningstid på dagtid	Gjennomført 2017, videreføres 2018. Medfører en 9-timersdag hver uke.
Bli et bedre møtested og arrangør:	Arrangement gjennomført 2017: -Besøk av 5-åringer fra Elvland bhg med høytlesing -Premieutdeling og forfatterbesøk SommerLes -Innføring i slektsforskning -Datakurs -Besøk av førskoleklubben ved Hov skole -Markering av Nasjonal bibliotekdag -Hakkebakkeskogenfest -Foredrag Jens Kvernmo Utstillinger på biblioteket 2017: -Falkberget -Hakkebakkeskogen -Kosedyrprosjekt Hov skole -UKM -Tråante
Involveres i opplæring og læringsmål på skolene ved å samarbeide om leseopplæring og øke elevenes leselyst	Delvis gjennomført, lite ressurser til å hente inn eksterne formidlere.

med økt bruk av lokale og eksterne formidlere.	
Spille en viktig rolle i forbindelse med bosetting og inkludering av flyktninger, samt opprettelsen av asylmottak i kommunen.	Gjennomført 2017, innkjøp av flerspråklig materiale og språkopplæringsbøker, delvis faste lånetimer for voksenopplæringen.

Statistikk Holtålen folkebibliotek:

Besøk

Type/ år	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Besøk pr. innbygger					6,5	7,5	5,9
Totalt	3.216	2.900	9.290	9.821	13.133	15.305	12.019
Endring i % fra året før		-9,83 %	68,78 %	5,41 %	25,22 %	14,19 %	-27,34 %

Fikk besøksteller i 2013, derfor mer nøyaktige tall fra 2013 og utover

Utlån pr. innbygger, prosentvis endring

Type/ år	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totale utlån	4.467	5.735	10.238	11.303	13.215	14.693	15.735
Folketall per 1. januar	2.048	2.013	2.030	2.024	2.014	2.031	2.046
Utlån per innbygger	2,18	2,85	5,04	5,58	6,56	7,23	7,69
Endring i % fra året før		-8,02 %	23,44 %	43,51 %	9,69 %	14,89 %	9,3 %

8.3. Økonomisk resultat

Biblioteket har kommentert sin virksomhet som eget punkt under. Når det gjelder resten av rammeområde 1, er samlet mindreforbruk på 250.068. De alle fleste budsjettkapitlene har mindreforbruk, og en velger ikke å kommentere områder med et moderat mindreforbruk eller merforbruk.

1200 Rådmannskontoret:

Området har et merforbruk på kr 66.000. Dette skyldes ubudsjettet lønnsvekst med ca. 30.000, og manglende inntekter som følge av interne overføringer fra andre områder (ca. 40.000).

1230 Flommen:

Dette er ubudsjettet utgifter knyttet til rettsak om Aasenbrua. Merforbruket er på 193.000.

1300 Økonomi:

Dette er utgifter til ulike økonomifunksjoner (økonomisjef, regnskapskontor, kemner og lønningskontor). Mindreforbruket er på 544.000. Hovedforklaringen til mindreforbruket er lavere utgifter til de interkommunale tjenestene vi kjøper (ca. 146.000), og inntektsføring av påslag på lønn felles regnskapskontor med 10%, noe som utgjør 463.000. Det hører med til historien at området ble styrket med

300.000 i forbindelse med en budsjettendring, da det var usikkerhet omkring inntektene på området, særlig felles regnskapskontor. Korrigert for dette er mindreforbruket på 244.000 samlet.

1400 Servicetorget:

Mindreforbruket er på 152.000. Det skyldes i sin helhet spart lønn som følge av at bemanning er overført felles regnskapskontor.

2100 Skolefaglig ansvarlig:

Merforbruket på området er på 384.000. Dette skyldes i det alt vesentligste høyere utgifter til skoleskyss (208.000) og høyere utgifter til kjøp fra andre kommuner (spesialundervisning) med kr 179.000.

2510 Holtålen folkebibliotek:

Merforbruk på 113.537 som skyldes lønnsvekst og innkjøp av nødvendig driftsmateriell.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
1100	Kommunestyre og formannskap	1 531 411	1 566 710	-35 299	98 %
1110	Stortings- og kommunevalg	74 753	106 400	-31 647	70 %
1130	Arbeidsmiljøutvalget	1 120	40 000	-38 880	3 %
1140	Ymse råd og utvalg	117 374	153 640	-36 266	76 %
1160	Kontroll og revisjon	476 022	529 543	-53 521	90 %
1170	Utgifter etter formannskap	21 000	30 000	-9 000	70 %
1199	Reserverte tilleggsbevilgninger	0	0	0	
1200	Rådmannskontoret	1 299 127	1 232 418	66 709	105 %
1201	Kommunereformen	26 731	0	26 731	
1205	Personal	1 561 821	1 590 152	-28 331	98 %
1220	Holtålen frivilligsentral	461 000	461 000	0	100 %
1230	Flommen 2011	493 871	300 000	193 871	165 %
1250	Lærlinger	678 828	649 337	29 491	105 %
1300	Regnskap og fakturering	2 654 127	3 181 343	-527 216	83 %
1310	Interkommunalt regnskapskontor	0	0	0	
1320	Felles edb-utgifter	2 815 542	2 789 993	25 549	101 %
1400	Serviceenheten	1 461 061	1 613 801	-152 740	91 %
1410	Fellesutgifter sentraladministrasjon	2 005 028	2 068 616	-63 588	97 %
2100	Skolefaglig ansvarlig	3 417 108	3 033 039	384 069	113 %
2510	Holtålen folkebibliotek	1 141 447	1 027 910	113 537	111 %
	RO 01 Sentraladministrasjon	20 237 371	20 373 902	-136 531	
		Forbruksprosent for RO 01:			99 %

9. RO 02 – Hov skole

9.1. Formål og organisering

Grunnskolenes oppgaver er hjemlet i lover, forskrifter, nasjonale og lokale planer. De viktigste styringsdokumentene er: Opplæringsloven med forskrifter med fortløpende endringer og Kunnskapsløftet-Læreplan for grunnskolen. Hov skole er en 1.-10. skole med til sammen 174 elever og 26 elever på SFO. Det er ansatt 25 lærere, 5 barne- og ungdomsarbeidere, 1 lærling og 3 ansatte i administrasjonen. Skolen skal arbeide for god faglig og sosial utvikling hos elevene og ha et trygt arbeids- og læringsmiljø preget av orden, struktur, omsorg og trivsel.

9.2. Måloppnåelse

Skolen organiserer undervisningen slik at den gir elevene best mulig forutsetning for faglig og sosial utvikling. Skolen bestreber seg på å gi hver elev en god mestringfølelse. Det er innarbeidet gode samarbeidsrutiner med barnehage og videregående skoler, for å sikre sammenheng og helhet i oppvekst- og utdanningsløpet.

Nytt kapittel i opplæringsloven § 9A, om læringsmiljøet gjør at vi har utarbeidet nye rutiner/skjemaer for aktivitetsplikt og tiltaksplan når det blir oppdaget krenkelser eller mobbing. Hov skole jobber kontinuerlig med skolemiljøet slik at elevene skal ha et godt læringsmiljø.

Skolen har hatt fokus på tidlig innsats og har økt lærertettheten på 1.-4, og i den forbindelse har vi rekruttert personale med kvalifisert kompetanse. Det er også utarbeidet rutiner for hvordan vi skal følge opp elever som viser svake resultater på kartleggingsprøver. Lærerne har analysert og sett i gang tiltak ut i fra resultatene på de nasjonale prøvene. Lærerne på 1.- 4. trinn har vært på skolebesøk på Charlottenlund skole der de fikk opplæring i veiledet lesing/skriving.

Skolen driver fortsatt etter LP-modellen, som er en god modell for å analysere, vurdere og igangsette tiltak der det er behøvelig. Vi har også innført BTI, som betyr bedre tverrfaglig innsats. I tillegg har lærerne jobbet med nettforedrag om dysleksi, utformet nye årsplaner i alle fag, gjennomført kollegaveiledning to ganger i året og rektor har gjennomført skolevandring to ganger i året. Leseplanen, som vi har laget i samarbeid med Haltdalen oppvekstsenter, fra 1.- 10. trinn ble tatt i bruk høsten 2017 og skal evalueres våren 2018. Hov skole har hatt en lærer på videreutdanning i norsk og rektor har fullført rektorutdanningen høsten 2017. Skolen har også bygd 4 nye grupperom, der vi har innredet ett rom til helsesøster. Vi har også kjøpt inn nye stoler til 5.-6. trinn, og investert i 9 utebenker med bord.

Hov skole gjennomførte et vellykket 50-års jubileum i Hovet fredag 8/9-17, der hele kommunen var invitert til fest. Skolen gjennomførte også en åpen dag tirsdag 5/9-18 der kommunens innbyggere var inviterte for å se hvordan vi driver skolen nå.

9.3. Økonomisk resultat

Området omfatter Hov skole og SFO, der vi tom 2017 har det økonomiske ansvaret for SFO på begge skolene i kommunen. Rammeområde 02 har et mindreforbruk på 121.094,-, med en forbruksprosent på 99 %.

2110 Hov skole:

Har et mindreforbruk på 233.346,-. Mindreforbruket skyldes i hovedsak mer sykelønnsrefusjon enn det vi bruker til vikarutgifter. Det er vanskelig å få tak i kvalifiserte lærere når noen blir sykmeldte i en kortere periode. Skolen har også mottatt mer penger til tidlig innsats fra utdanningsdirektoratet enn budsjettert.

2130 SFO:

Har vi et merforbruk på 112.222 om skyldes økte lønnsutgifter.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
2110	Hov skole	16 533 379	16 766 725	-233 346	99 %
2130	Skolefritidsordning	683 608	571 356	112 252	120 %
	RO 02 Hov skole	17 216 987	17 338 081	-121 094	
		Forbruksprosent for RO 02:			99 %

10. RO 03 – Helse

10.1. Formål og organisering

Rammeområdet omfatter interkommunalt barnevern, legekontor, fysioterapeut, helsestasjon, intermedisærerenheten på Røros sykehus.

10.2. Økonomisk resultat

Det samlede merforbruket på området er på 843.000. I et samlet perspektiv skyldes 680.000 av merforbruket avvik knyttet til kjøp av tjenester interkommunalt. Dette kommenteres under de enkelte områder.

3530 Barnevern:

Merforbruket her er på 197.000. Dette skyldes at utgiftene til interkommunalt barnevern er tilsvarende høyere enn budsjettet. Dette skyldes at kommunen har budsjettet et for lavt beløp i forhold til de behov barnevernet har kommunisert.

3550 Legekontor:

Legekontoret har et merforbruk på 396.000. 251.000 av dette skyldes ubudsjetterte, uvarslede utgifter til felles legevakt. Det øvrige skyldes høyere lønnsutgifter enn budsjettet. Inntektene er noe høyere enn budsjettet. Dette innebærer at en har klart å budsjetterte disse på et riktig nivå, etter at de lenge har vært budsjettet for lavt.

3560 Fysioterapi:

Området balanserer med et lite mindreforbruk.

3570 Helsestasjon og helsesøster:

Helsestasjonen balanserer med et lite merforbruk.

3600 Intermediæravdeling Røros:

Merforbruket her er på 232.000. Dette skyldes ubudsjettert og uvarslet høyere netto utgift enn budsjettet.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
3530	Barnevern	2 672 945	2 475 000	197 945	108 %
3550	Legekontor	3 937 635	3 540 959	396 676	111 %
3560	Fysioterapeut	494 569	497 493	-2 924	99 %
3570	Helsestasjon og helsesøster	706 203	686 461	19 742	103 %
3585	Interkommunal psykiatritjeneste	0	0	0	
3600	Intermediæravdeling Røros	1 982 290	1 750 000	232 290	113 %
	RO 03 Helse	9 793 642	8 949 913	843 729	
		Forbruksprosent for RO 03:			109 %

11. RO 04 – Teknisk

11.1. Formål og organisering

Området fatter diverse tjenesteområder innen ulike tekniske tjenester. Plan og miljø har ansvar for saksbehandling, plansaker, delingssaker og miljø saker. Brannvesen og Feiing er interkommunalt med Tydal, Røros, Os og Holtålen. Byggesak er byggesaksbehandling og byggeledelse av kommunale bygg. Kart og oppmåling er kart og oppmåling. Fellesutgifter teknisk er samleutgifter som ikke

kan henføres til spesielt teknisk område, og Skogeiendommer er kommunens skogadministrasjon som deles med Røros og Os, og som nå er overført til Os kommune i felles interkommunalt landbrukskontor.

11.2. Måloppnåelse

Det er ikke fastsatt mål for disse enhetene. Det måles derfor kun på økonomi.

11.3. Økonomisk resultat

Området samlet hadde et samlet mindreforbruk på 131.000.

6100 Plan og Miljø:

Området hadde et mindreforbruk på 87.000. Dette skyldes i sin helhet lavere utgifter til kjøp av tjenester enn budsjettet.

6101 Brannvesen:

Holtålen brann- og redningstjeneste har et merforbruk på 2 %, eller 43.000. Dette skyldes i all hovedsak overtid som følge av oppdrag i 2017. Oppdragsmengden varierer fra år til år.

6102 Feiing:

Området går i 0. Det ble ikke innkrevd feieravgift i 2017. Utgiftene på 219.000 ble dekt av bruk av fond. Fondet er etter dette på 746.000.

6104 Byggesak:

Området hadde et merforbruk på 82.000. Dette skyldes i det vesentligste mindre inntekter fra byggesaksgebyr enn budsjettet.

6105 Kart og oppmåling:

Området hadde et mindreforbruk på 126.000. Dette skyldes en kombinasjon av lavere utgifter enn budsjettet og høyere inntekter enn budsjettet. Området betjenes i sin helhet av kjøpte tjenester.

6110 Fellesutgifter teknisk:

Området hadde et mindreforbruk på 43.000. Dette skyldes i sin helhet at utgifter til lisenser og gebyrer med 40.000 ikke er utgiftsført.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
6100	Plan og miljø	929 560	1 017 440	-87 880	91 %
6101	Brannvesen	1 971 646	1 927 968	43 678	102 %
6102	Feiing	0	0	0	
6104	Byggesak	218 080	135 835	82 245	161 %
6105	Kart og oppmåling	-66 413	60 000	-126 413	-111 %
6110	Fellesutgifter teknisk	123 633	166 788	-43 155	74 %
	RO 04 Teknisk	3 176 506	3 308 031	-131 525	
		Forbruksprosent for RO 04:			96 %

12. RO 05 – Natur

12.1. Formål og organisering

Området omfatter kommunes viltforvaltning. Tjenestene kjøpes i stor grad av Ålen og Haltdalen fjellstyrer.

12.2. Måloppnåelse

Det er ikke fastsatt ikke-økonomiske mål for dette området. Det kommenteres derfor på det økonomiske området.

12.3. Økonomisk resultat

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
6551	Fallvilt	0	0	0	
6553	Elgprosjekt Gauldalen	0	0	0	
6554	Felling av skaderovdyr	0	0	0	
	RO 05 Natur	0	0	0	
		Forbruksprosent for RO 05:			

13. RO 06 – Kirke

13.1. Formål og organisering

Dette er kommunens rammetilskudd til Holtålen kirkelige fellesråd.

13.2. Måloppnåelse

Kommune har ingen mål dette området.

13.3. Økonomisk resultat

Regnskapet er i tråd med budsjettert overføring.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
5700	Kirkelig fellesråd	2 609 551	2 544 000	65 551	103 %
	RO 06 Kirke	2 609 551	2 544 000	65 551	
		Forbruksprosent for RO 06:			103 %

14. RO 07 – Kultur og næring

14.1. Formål og organisering

Formålet er å gi et best mulig tilbud til innbyggerne i kommunen, innenfor næring og kultur, ut fra de ressursene en har til rådighet.

Enheten er organisert slik: Enhetsleder: Olve Morken. Ansatte i enheten: Kulturkonsulent, Siri Hegseth (permisjon fra 1. januar – 16. oktober 2017). Vikar for Siri i dette tidsrommet var Jørgen Nyrønning. Kulturarbeider Dag Bårdstu. Jordbrukssjef Stig Stenbro (gikk av med pensjon den 1. mai 2017). I tillegg kommer kortere engasjement slik som bl.a. tilsynsvakter i Hovet.

14.2. Måloppnåelse

Herved kommer en relativt detaljert oversikt over de største oppgavene innenfor rammeområdet i 2017. Punktene sier noe om hva som er utført og noe om måloppnåelsen.

Kultur:

Ansvarsområde	Hva er utført
Ungdomsarbeid	Videreført Aktivitetshelg og UKM. Følgende tilbud er videreført; «hjem for en 50-lapp», musikkverksted, ungdomsråd, opplevelseskortet m.m. Fritidsklubben Allak'en åpent hver tirsdagskveld med unntak av juni, juli og august. I tillegg til klubbleder er det til enhver tid en lærling med. Statistikk: 34 åpningsdager og totalt 1089 besøkende. Det blir et gjennomsnitt på 32 besøkende per kveld. Veldig bra besøkstall, men det er på grensen ift. ansvar for personalet. Allak'en har også gjennomført en del arrangementer i samarbeid med kretsen Os, Røros og Holtålen. Tilrettelegging for kino via Bygdekinoen er gjennomført som avtalt.

Den Kulturelle Spaserstokken	Arbeidsgruppe som har gjennomført møter etter behov. Kulturkonsulent deltatt på interkommunale møter. Fikk 19 000 kr i tilskudd. Følgende arrangementer gjennomført: Busstur til Gjetbergsvollen og Førjulsdugurd (gratis lunsj og underholdning til kommunens pensjonister).
MOT	Alle skolebesøk gjennomført i 8. 9. og 10. klasse, selv om det ikke ble til planlagt tid pga MOT-koordinators permisjon. Utdannet 2 elever til Ungdom med MOT (to-dagers samling sammen med 5 andre kommuner. Disse gjennomførte MOT-besøk i 7. klassene. Årsmøte gjennomført og ny avtale underskrevet.
Kulturvern	Det er ilt. året registrert noen nye kulturminner som er lagt inn i basen, kulturminnesøk. I samarbeid med Ålen og Haltdalen historielag er det arbeidet med en folder over de viktigste kulturminnene i kommunen. Gis ut våren 2018.
Eidet smeltehytte og Hyttfossen (Dragås smeltehytte)	Arbeid med å utvikle områdene rundt Eidet smeltehytte og ved Hyttfossen (rasteplassen ved Eidet), når det gjelder skilting/informasjon og skjøtsel, ble fullført i 2017. Det ble meget bra resultat og det ble tatt godt imot. Offisiell åpning var 7. september.
Ålen bygdemuseum	AU, Ålen bygdemuseum har avviklet 4 møter gjennom året. Av saker kan nevnes: Daglig drift, arbeid med det formelle for å flytte Solbergsetra til museet, arrangement og avklaring av arbeidsoppgaver - sammen med Bygdamuseets venner. Ellers henvises det til egen årsmelding for AU, Ålen bygdemuseum.
Petran museum	Det ble ikke avviklet noen møter i Arbeidsutvalget for Petran museum i 2017. Aktiviteten ved museet har derfor vært liten, og det er kun utført helt nødvendig vedlikeholdsarbeid. Flere bygninger ved museet trenger restaurering og spesielt låven.
Oppunder Fjellbandet	Oppunder Fjellbandet kom i år ut i sin 39. årgang. Redaktør var Einar Gjærevold. Bladet videreførte sitt nye format og antall sider ble på 100 også i 2017. Bladet ble meget bra og tatt godt imot. Opplaget på 1200 ble utsolgt. Det er relativt god tilgang på redaksjonelt stoff. Oppunder Fjellbandet har nå funnet sin form - antall sider og format. I 2017 ga Holtålen kommune ut, for første gang, et påskenummer av Oppunder Fjellbandet. Bladet var på 60 sider. Redaktør for dette bladet var også Einar Gjærevold. Det ble solgt ca. 700 blad. Det er vi middels fornøyd med.
Hovet	Oppslutningen om Hovet er fortsatt god. En skulle tro at etter nyhetens interesse så ville aktiviteten dale, men det har den ikke gjort. Utleien har vært stabil god. Ålen IL er fortsatt den desiderte største leietakeren. Det er også gjort noen få investeringer i utstyr. Holtålen kommune er også en betydelig bruker av Hovet. Kommunen har gratis leie.
Kulturvukku	Kulturvukku i Holtålen ble arrangert i tidsrommet 4. - 11. november. Tradisjonen tro ble det ei allsidig uke med flere forskjellige arrangementer, der mange aktører stilte opp. Gledelig i år var at mange eksterne organisasjoner la sine arrangement til Kulturvukku.
Kulturpris/ Kulturstipend	Kulturprisen 2017 gikk til Bygdapreg, mens kulturstipendet gikk til Ørjan Aune.
Verdensarv	Ettersom Holtålen kommune er en del av cirkumferensen og dermed verdensarven følger enhetsleder opp henvendelser fra

	verdensarvkoordinator/verdensarvrådet og deltar i møter i faggruppa.
--	--

Næring:

Innledningsvis vil en kommentere at den næringsrelaterte arbeidet i kommunen har blitt slik at mer og mer av tiden går med til forvaltnings- og tilrettelegger rolle. Det er så å si ikke tid til utviklingstiltak.

I løpet av et år er det mye som skjer innenfor dette feltet. Nedenfor har vi forsøkt å kommentere noen få av oppgavene som er utført/ arbeidet med i 2017.

Ansvarsområde	Hva er utført
Rørosregionen næringshage	Rørosregionen næringshage har vært en viktig samarbeidspartner for oss som arbeider med næringsutvikling i kommunen. I mange saker har vi hatt et tett samarbeid. Næringshagen har ansvaret for kommunens førstelinjetjeneste. Ansatte innenfor enheten i kommunen har, som regel, også hatt en kort samtale med potensielle etablerere. Videre har både næringshagen og ansatte i kommunen hatt samtaler med næringslivet i kommunen generelt, men en skulle ha ønsket seg mye mer tid til dette.
Næringsfond	Saksbehandler for kommunalt næringsfond. Henviser til egen årsmeldinger. Vært en diskusjonspartner ovenfor Røros kommune på noen få saker i interkommunalt næringsfond.
Risikokapitalfondet og Gaulafondet.	Det har vært en sak angående lån i Risikokapitalfondet gjennom året, mens Gaulafondet ikke har hatt egne saker i 2017. For begge disse fondene kommer det egne årsmeldinger som legges fram for politisk behandling.
Destinasjon Røros / Gaula natursenter	Vært kontaktpersoner ovenfor disse organisasjonene. Samtalepartner vedr. saker som har hatt betydning for oss. Deltatt i møter og fulgt opp saker.
Næringsplan	Næringsplanen er et nyttig arbeidsredskap – der mange parter har et ansvar for å følge opp målene i planen. En velger ut enkeltområder og arbeider med disse (kan ikke sarte med alt).
Videregående skoler	Arbeidet for at kommunens "primær videregående skole" Røros kan tilby et godt studietilbud. Likeså er Gauldal vgs. viktig for oss. Viktig med gode kollektivtilbud til/fra de videregående skolene. Siri Hegseth sitter i skoleutvalget ved Røros vgs.
Bredbånd- og mobiltelefon forhold	En har gjennom året bruket mye tid og arbeid på bredbånd og mobiltelefon dekningen i kommunen. Bredbåndssdekningen i kommunen er enkelte steder fortsatt meget dårlig tiltros for en forbedret situasjon dette året. Dette er en av de viktigste sakene kommunen arbeider med. Har stor betydning for alle i kommunen.
Prosjektet kompetanseløft lokalmat og reiseliv.	Prosjektet, kompetanseløft lokalmat og reiseliv, var i full virksomhet også i 2017. Prosjektet er som tidligere nevnt et 5-årlig prosjekt der kommunene, Røros og Holtålen er prosjekteiere. Sør-Trøndelag fylkeskommune fullfinansierer prosjektet som har en total kostnad på ca. 5 mill. for delt å de 5 årene. Styringsgruppa består av representanter fra Holtålen og Røros kommuner samt Sør-Trøndelag fylkeskommune. Fra

	Holtålen: Ordfører og enhetsleder Olve Morken. Rørosregionen næringshage innehar prosjektlederrollen. Holtålen kommune har store forventninger til dette prosjektet.
Prosjektet» Holtålen som en attraktiv hyttekommune»	Holtålen næringsforening tok initiativ til at kommunen og næringsforeninga, sammen, skulle se på hva næringslivet i kommunen og regionen skal leve av i årene framover, og hva som kan skape inntekter og økt aktivitet. På denne bakgrunn ble det opprettet ei arbeidsgruppa. Den arrangerte tre åpne møter der grunneiere, entreprenører, eiendomsmeglere og andre naturlige samarbeidspartnere ble invitert sammen for å utveksle felles erfaringer og arbeide med tiltak og aktiviteter. Ut fra dette ble det bestemt at det skulle alges et prosjekt med tittelen «Holtålen – som en attraktiv hyttekommune». Det overordnede målet med prosjektet er å legge til rette for økt hyttebygging i Holtålen kommune gjennom et godt samarbeid lokalt. I tillegg skal det samarbeides med næringslivsaktører i nabokommunen Røros – som får synergier av økt hyttebygging i Holtålen. Selve prosjektet startet så vidt i dette året.
Sentrumsnær-hyttebygging	Kommunen har forsøkt å være en pådriver for private aktører når det gjelder sentrumsnær hyttebygging i Ålen. Meget viktig for handelsstanden og Ålen skisenter at vi får flere hytter i nærheten av sentrum.
Hessdalsfenomenet	Arbeid med utvikling av Hessdalsfenomenet er en kontinuerlig prosess der kommunen er en støttespiller bl.a. for lokale interesser og Høgskolen i Østfold.
Armfeldt karoliner Naboer AB	Enhetsleder har vært sekretær for den politiske oppnevnte Armfeldt Karoliner utvalget og bistått utvalget administrativt. Vært kontaktperson og fulgt opp henvendelser til kommunen fra Jämt Trøndersk Karoliner forening og Naboer AB.
Ålen sentrum	Gjenoppbygging og en betydelig oppgradering av Ålen sentrum, etter storflommen i 2011, ble endelig avsluttet/ferdigstilt denne sommeren. Det har vært en lang, krevende og møysommelig prosess. Resultatet ble tilslutt veldig bra.

Landbruk:

Fra 1. januar til 30. april hadde enheten en fast personalressurs i 60 % stilling. Deretter gikk Jordbrukssjef Stig Stenbro over i pensjonistenes rekker.

Den 1. februar ble felles landbrukskontor for Røros, Os og Holtålen opprettet. Os kommune er vertskommunen for den felles landbruksavdeling. Avtalen skal sikre et forsvarlig faglig nivå, bemanning og tjenesteleveranse med hensyn til kommunenes forpliktelser og ansvar i landbruksforvaltningen og prioriterte oppgaver. I løpet av året har det sluttet ansatte – en har gått over til selvstendig næringsvirksomhet og en gått av med pensjon. Ved regnskapsårets slutt har landbrukskontoret følgende ansatte: 2 landbrukskonsulenter, 2 landbruksrådgivere, 1 skogbrukskonsulent, 1 naturforvalter og 1 virksomhetsleder. Totalt skal det være 7 ansatte og 6,6 årsverk.

Videre bidrar Holtålen kommune (servicetorget) med ca. 10 % som førstelinjetjeneste for landbruksavdelingen overfor respektive brukere.

Situasjonen med mange eldre og nye saker i alle tre kommuner har streng prioritering og til tider ekstra arbeidsinnsats (timer) vært nødvendig for å kunne gjennomført de viktigste tiltakene «på veien» til målene.

Antall søkere til produksjonstilskuddsordningen er for Holtålen er 71 brukere.

14.3. Økonomisk resultat

Det økonomiske resultatet viser et merforbruk på 198.788 og en forbruksprosent på 105. Merforbruket skyldes i all hovedsak økte utgifter til opprettelsen av felles landbrukskontor på Os. Dvs. ansvarsområdene 6500 Landbrukskontor, 6540 Skogeiendom og 6550 Jakt, fiske og viltstell. En må være såpass ærlig å opplyse om at dette merforbruket har en ikke hatt noen kontroll på. En har måttet ta de kostnadene en har fått.

Utover dette er det en del avvik på enkelte ansvarsområdet innenfor enheten, men de har en hatt kontroll på. Hovedsaken er at sluttsummen er tilnærmet lik rammen en er tildelt.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
2500	Fellesutgifter kultur	422 558	437 086	-14 528	97 %
2505	Kulturkontor og ungdomsleder	656 176	712 314	-56 138	92 %
2520	Kulturvern	85 850	29 187	56 663	294 %
2521	Ålen bygdemuseum	31 293	29 000	2 293	108 %
2522	Petran museum	7 129	12 000	-4 871	59 %
2523	Bygdebøker	-2 455	-7 500	5 045	33 %
2530	Støtte almenn kultur	87 340	95 000	-7 660	92 %
2533	Oppunder fjellbandet	-1 567	0	-1 567	
2540	Idretts- og fritidsaktiviteter	128 661	117 500	11 161	109 %
2550	Hovet drift	136 061	216 199	-80 138	63 %
2555	Midtstuggu	-2 457	0	-2 457	
4310	Næringskontor	865 582	766 031	99 551	113 %
6500	Landbrukskontor	951 952	824 612	127 340	115 %
6510	Næringsutvikling innen landbruk	15 000	0	15 000	
6540	Skogeiendom	290 000	280 000	10 000	104 %
6550	Jakt, fiske og viltstell	262 094	223 000	39 094	118 %
	RO 07 Kultur, næring og landbruk	3 933 217	3 734 429	198 788	
		Forbruksprosent for RO 07:			105 %

15. RO 09 – Ålen skisenter

15.1. Formål og organisering

Holtålen kommune eier Ålen skisenter – dvs. selve alpinanlegget, heisbu, leilighetsbygg, Stentrøstuggu, snøproduksjonsanlegg, tråkkemaskiner, snøskuter og utstyr.

Konsesjon for drift tilligger Holtålen kommune.

Fra 1. september 2015 tok Ålen Aktivum AS over ansvaret for driften av Ålen skisenter. Ålen Aktivum AS er et heleid kommunalt selskap, med eget styre. Styret oppnevnes av ordfører (delegert myndighet). Ansvarsforholdet mellom eier (Holtålen kommune) og drifter (Ålen Aktivum AS) er regulert gjennom inngått leieavtale. Den trådte i kraft fra samme dato som når Ålen Aktivum AS overtok driften av anlegget.

Leietaker har betalt leie av anlegget i 2017 i tråd med inngått leieavtale.

Utleier skal også bestrebe seg å gjøre nødvendige oppgraderinger og investeringer for at leietaker skal kunne drive anlegget på en forsvarlig økonomisk måte og tilfredsstillende de krav som stilles fra tilsyn, myndigheter og kunder. Utleier skal i den grad det er mulig benytte leietaker til å utføre anleggets oppgraderinger.

15.2. Måloppnåelse

Ut fra målene som er satt for 2017, og sett ut fra leiekontraktens innhold har en oppnådd målene for 2017.

15.3. Økonomisk resultat

Rammeområdet viser et lite mindreforbruk (2.000). En vil presisere at både budsjett- og regnskapstall er nettoutgifter.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
4330	Ålen skisenter	47 995	50 000	-2 005	96 %
	RO 09 Ålen skisenter	47 995	50 000	-2 005	
		Forbruksprosent for RO 09:			96 %

16. RO 10 – Bygningsdrift

16.1. Formål og organisering

Bygningsdrift drifter all kommunal bygningsmasse og utomhusområder. Dette dreier seg om ca. 20 000 kvm bygningsmasse. Enheten er organisert med enhetsleder (40 %) og renholdsleder (20 %). Vaktmestertjenesten og renholdstjenesten ligger i enhet bygningsdrift.

16.2. Måloppnåelse

Bygningsdrift har som mål å kunne tilby gode lokaler til brukerne. Lokalitetene skal holde en god standard og vedlikeholdes slik at etterslep på den siden unngås. Det er gjennom året tatt etter en del vedlikehold, og bygningsmassen har per dato en grei forfatning. Det utføres planmessig vedlikehold for å ta igjen tidligere etterslep. Det er i 2017 inngått avtale om avhending av Haltdalen omsorgssenter, og denne overtakelsen er satt til første kvartal 2018. Å avhende bygningsmasse en ikke lengre har bruk for ses på som positivt, slik at man kan bruke ressurser på den bygningsmassen en har bruk for.

16.3. Økonomisk resultat

Bygningsdrift har et mindreforbruk på ca. 2% i forhold til vedtatt budsjett, noe som i kroner beløper seg til ca. 158.000 kr.

Som det fremgår i tabellen er det noen ansvar som utmerker seg, både i positiv og negativ retning. Det er gjort arbeid med å få tallene mest mulig korrekt i budsjettet for 2018, slik at en unngår de store avvikene mellom de forskjellige ansvar. Av det som utmerker seg mest i negativ retning er 6120 Haltdalen omsorgssenter, og forklaringen på det er at det har vært veldig lite utleie i dette bygget i 2017, selv om utgiftene er de samme. I tillegg er det belastet en egenandel i forsikringsoppkjøret etter brannen på 50.000 på 6120.

Omsorgsboliger er tilnærmet i balanse, og de avvikene som ligger der kommer fra at noen omsorgsboliger har stått tomme i korte perioder. Det samme gjelder for de ordinære utleieboligene.

I sum for rammeområdet er en fornøyd med resultatet for 2017.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
4320	Utleiebygg	15 689	64 651	-48 962	24 %
4321	Rønningsvegen	-46 641	-50 400	3 759	93 %
4322	Stasjonsvingen	-81 964	-48 000	-33 964	171 %
4323	Hovsheimen	-98 859	-117 000	18 141	84 %
4324	Sakslia	-226 909	-223 000	-3 909	102 %
4325	Svarthåggån	-52 130	-53 000	870	98 %
6103	Bygningsdrift administrasjon	515 436	495 042	20 394	104 %
6111	Administrasjonsbygninger	568 928	727 607	-158 679	78 %
6112	Hov skole bygg	2 444 443	2 353 614	90 829	104 %
6113	Haltdalen oppvekstsenter	693 264	651 298	41 966	106 %
6114	Aktivitetshus bygg	252 479	282 018	-29 539	90 %
6117	Elvland barnehage bygg	784 742	896 241	-111 499	88 %
6118	Holtålen helsesenter	2 320 139	2 484 699	-164 560	93 %
6119	Ålen bo- og omsorgssenter	281 012	330 203	-49 191	85 %
6120	Haltdalen bo- og omsorgssenter	101 553	-152 485	254 038	-67 %
6121	Omsorgsboliger Tunet	-510 638	-341 000	-169 638	150 %
6122	Omsorgsboliger Sakslia	-266 620	-278 728	12 108	96 %
6123	Omsorgsboliger Ålen sentrum	-734 559	-783 536	48 977	94 %
6124	Omsorgsboliger Nøra	95 900	67 000	28 900	143 %
6125	Hovet bygg	1 360 412	1 385 469	-25 057	98 %
6126	Ambulanselokaler	-156 444	-133 000	-23 444	118 %
6127	Kjøkken bygg	319 709	278 278	41 431	115 %
6128	Musikkverksted	6 613	11 000	-4 387	60 %
6150	Kommunale boliger Hovsletta	102 939	0	102 939	
RO 10 Bygningsdrift		7 688 494	7 846 971	-158 477	
				Forbruksprosent for RO 10:	98 %

17. RO 11 – Kommunalteknikk

17.1. Formål og organisering

Formålet med rammeområdet er i hovedsak å sørge for gode og riktige løsninger knyttet til selvkostområdene vann, avløp, husholdningsrenovasjon, septikkrenovasjon, samt drift og vedlikehold av kommunal vei. Kommunalteknisk enhet består pr. i dag av 5 personer på utførende enhet, samt enhetsleder. I tillegg er det ansatt en person i 100 % stilling VA koordinator. Enheten står selv for all drift, vedlikehold, planlegging og ny-utføring av kommunal infrastruktur som nevnt.

17.2. Måloppnåelse

Området kom stort sett i mål med alle prosjekter og utbygginger som var planlagt i 2017. Hovedfokus framover vil være slutføring av renseanlegg med tilhørende pumpestasjoner og ledningsnett i Aunegrenda. Videre vil det for disse områdene ofte være slik at store oppgaver i stadig endring, både teknisk og politisk, fører til at man kun kan måle delmål på årsbasis.

17.3. Økonomisk resultat

Totalt mer forbruk på ansvar 6133 Kommunal veg er på 313.000. Av disse er 113.000 merforbruk vedlikehold. 83.000 er feilpostert brøytekontrakter. Resterende er merforbruk transport.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
6130	Hovstrøa	0	-78 075	78 075	
6131	Vannforsyning Haltdalen	0	0	0	
6132	Avløp	0	0	0	
6133	Kommunale vegger	2 209 820	1 897 067	312 753	116 %
6135	Gateløp	-183 196	120 000	-303 196	-153 %
6136	Renovasjon	0	-1	1	
6137	Slam	0	1	-1	
6199	Motpostering selvkost	-1 754 877	-1 933 747	178 870	91 %
RO 11 Kommunalteknikk		271 747	5 245	266 502	
		Forbruksprosent for RO 11:			

18. RO 12 – Haltdalen oppvekstsenter

18.1. Formål og organisering

Grunnskolen og barnehagens oppgaver er hjemlet i lover, forskrifter, nasjonale og lokale planer. De viktigste styringsdokumentene er: Opplæringsloven med forskrifter med fortløpende endringer og Kunnskapsløftet-Læreplan for grunnskolen, rammeplan for barnehagen, Lov om barnehager og kommunale vedtekter. Haltdalen oppvekstsenter avd. skole hadde i 2017 på det meste 49 elever. Oppvekstsentret er en fådelt skole, der vi opplever økning i elevtall. Vi har to beredskapshjem i vår skolekrets, derfor kan elevtallet svinge litt. Elever som kommer fra andre kommuner til beredskapshjem har krav på skoleplass innen få dager.

I barnehagen var det 24 barn, alle som søkte barnehageplass fikk plass, også de som søkte ut over hovedopptak. Økningen i barnetallet førte til at vi hadde for lite areal og dermed måtte leie brakke og ansette en ekstra barnehagelærer. Vi har også siden august hatt lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

18.2. Måloppnåelse

Vi nådde høsten-17 våre mål om å ligge på/ over landsgjennomsnittet i nasjonale prøver for 5. trinn.

Leseplanen, som vi har laget i samarbeid med Hov, fra 1.-10. trinn ble tatt i bruk høsten 2017, og skal evalueres våren 2018.

Vi ser at det er vanskelig å rekruttere lærere midt i et skoleår, så vi er veldig sårbare hvis ansatte slutter midt i året, eller ved sykmeldinger.

Barnehagen har åpningstid fra 06.45-16.30, vi nærmer oss 50 % barnehagelærer dekning.

Vi har deltatt i utviklingsarbeid i regi av Gauldalsregionen, barnehagebasert kompetanseutvikling, med fokus på språk. Prosjektet «Et godt språkmiljø for alle barn» er godt i gang. Vi har eksterne veiledere fra Dronning Mauds Minne Høgskole.

18.3. Økonomisk resultat

Avd. skole hadde et mindreforbruk på 7%, dette er hovedsakelig lønn, refusjon fødselspermisjon og mer sykkelønnsrefusjon enn det vi bruker til vikarutgifter. Det er vanskelig å få tak i kvalifiserte lærere når noen blir sykmeldte i en kortere periode. Skolen har også mottatt mer penger til tidlig innsats fra utdanningsdirektoratet enn budsjettet. Vi hadde i hele 2017 kjøp av skoleplass fra andre kommuner, noe som er vanskelig å forutsi omfang og varighet av, og dermed vanskelig å legge inn i et budsjett.

Avd. bhg hadde et merforbruk på 3 %, dette skyldes i hovedsak for høyt budsjettet foreldrebetaling, en mindreinntekt på 90.000 Vi har også leid brakke i 3 mnd. på grunn av økt barnetall og dermed behov for mer areal.

Alt i alt hadde oppvekstsentret et mindreforbruk på 3 %.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
2120	Haltdalen avd. skole	4 371 097	4 676 405	-305 308	93 %
2720	Haltdalen avd. barnehage	2 471 104	2 398 593	72 511	103 %
	RO12 Haltdalen oppvekstsenter	6 842 201	7 074 998	-232 797	
		Forbruksprosent for RO 12:			97 %

19. RO 13 – Barnehage Ålen

19.1. Formål og organisering

Det har vært endringer i vårt lovverk. Den største endringen er 2-åringen som teller 2 år frem til august det året de fyller 3 år i forhold til pedagogtettheten. Tidligere ble det ledig kapasitet etter jul når barn født 1. halvår telte som 3 år. Totalt sett er dette positivt for de små barna og en kvalitetsøkning.

Elvland har oppfylt pedagognormen per 15.12.17 med 39% barnehagelærerdekning.

Våren 2017 hadde vi 56 barn som utgjorde 60,2 plasser. Høsten 2017: 49 barn og 57 plasser.

19.2. Måloppnåelse

Prosjektet «et bedre språkmiljø for alle barn». Et av målene gjennom prosjektet er at pedagogisk personale skal få kompetanse til å drive utviklingsarbeid. Vi får veiledning fra Dronning Mauds Minne høgskolen. Vi har personale som tar videreutdanning, språkutvikling og språklæring, og en mastergrad. Disse to bidrar med sin kompetanse i personalgruppen. Prosjektarbeid er positivt og arbeidskrevende for alle ansatte og det har vi erfart.

Fra våren ble det satt i gang et sykefraværsprosjekt. Arbeidsmiljøgruppa har medvirket i prosjektet. BHT har vært her for å kartlegge luftkvaliteten og de fysiske arbeidsforholdene på gammelavdeling. Det har vært et personalmøte om ergonmi med BHT.

Elvland har kommet i gang med implementering av rammeplanen. Det er mye som skjer og vi har ikke fått jobbet like mye som vi tenkte i utgangspunktet. Vi har arbeidet med dette på flere plan, barnehagelærerne gjennom årsplanlegging og drøftinger på møter. Hele personalgruppa på avdelingsmøter, planleggingsdager og husmøter. Implementeringen foregår over flere år og områdene som ble valgt dette året var lek, omsorg og læring, samt at prosjektet «et bedre språkmiljø for alle barn» er en del av dette.

Gjennomførte høsten 2017 undersøkelse om behovet for økt åpningstid i barnehagen. En kan si at behovet er tilstede, men at det ikke har vært økonomi til denne utvidelsen på dette tidspunktet.

19.3. Økonomisk resultat

På fast lønn har vi et mindreforbruk på 212.903. Kort fortalt er det differansen mellom refusjoner sykemeldte, permisjoner og vikarer som utgjør den største

forskjellen. Vikarene har lavere lønn. Våren 2017 hadde vi lærling og lærlingen har en verdiskapningsdel. Søker om tilretteleggingstilskudd når ansatte er delvis tilbake i jobb. Fraværsprosenten er på 12,4%.

Foreldrebetaling viser merinntekt på 196.506. Posten er vanskelig å beregne. Særlig det å beregne antall barn som søker plass høsten etter. Et annet moment er redusert foreldrebetaling. Det vil si at familier som tjener under et visst beløp (reguleres hvert år) ikke skal betale mer enn 6% av inntekten til barnehage. Differansen på dette ble i 2017 205.038. Max prisen følger statsbudsjettet og settes etter at budsjettet er lagt.

Har et merforbruk på 30.000 på annet forbruksmateriell. Kommunen har mottatt 25.000 i videreutdanningsmidler for en av våre ansatte. Vi får utbetalt fra Fylkesmannen/ Gauldalsregionen midler til prosjektet «Et bedre språkmiljø for alle barn». Det sammen med kommunale midler dekker våre utgifter med prosjektet. Prosjektmidlene er bokført Elvland, men også Haltdalen oppvekstsenter er med på denne kompetansehevingen.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
2730	Elvland natur- og kulturbarnehage	7 522 206	7 776 151	-253 945	97 %
	RO 13 Elvland barnehage	7 522 206	7 776 151	-253 945	
		Forbruksprosent for RO 13:			97 %

20. RO 14 – Kulturskole

20.1. Formål og organisering

Den kommunale forvaltningen av kulturskolen er tillagt Driftsutvalget (DRU). Administrativt er kulturskolen organisert med rådmann som øverste leder og kulturskolerektor som daglig leder for kulturskolen.

Holtålen kulturskole har som formål å:

- Utvikle elevenes musikalske og skapende evner.
- Utvikle elevenes instrumentale/vokale ferdigheter etter den enkeltes forutsetninger.
- Skape aktive lyttere.

Være en ressurs for det øvrige skoleverket og musikklivet i kommunen.

20.2. Måloppnåelse

Holtålen kulturskole gir barn, ungdom og voksne i kommunen de beste muligheter til å utvikle sine musikalske evner og anlegg.

Det er åpent opptak – alle søkere skal få plass. Det er ingen venteliste. Undervisningen er både i gruppe og enkeltundervisning. Lave skolepengesatser har i alle år vært et mål for vår kulturskole. Satsene følger utviklingen i lønnsveksten.

Nært samarbeid med skolene, DKS, UKM og det øvrige kulturliv. Samarbeid mellom kulturskolen og barnehagen i Ålen med minikonsert hver måned. Felles prosjekt om filmmusikk med kulturskole elever, band og korps, deltakelse i forbindelse med julekonsert i Ålen kirke i samarbeid med Ålen musikkorps.

Øke personalets kompetanse gjennom kurs i regi av Gauldalsregionen og Norsk Kulturskoleråd.

Fagdag på Tynset i samarbeid med kulturskolene i Fjellregionen for utvikling av lokale undervisningsplaner.

Kulturskoledagene 2017 i regi av Norsk Kulturskoleråd.

20.3. Økonomisk resultat

Regnskapet for 2017 er i balanse med 0 % i avvik og 100 % forbruk.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
2560	Kulturskole	1 199 800	1 199 800	0	100 %
	RO 14 Kulturskole	1 199 800	1 199 800	0	
		Forbruksprosent for RO 14:			100 %

21. RO 15 – Sosial

21.1. Formål og organisering

Arbeids- og velferdsetaten har ansvaret for gjennomføring av arbeidsmarked-, trygde- og pensjonspolitikken i Norge i henhold til Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV-loven) og Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Gjennom partnerskapet har kommune og stat et felles ansvar for driften av NAV-kontoret.

Holtålen kommune er vertskommune for NAV Røros og Holtålen. Enheten er lokalisert i Kjerkgata 15 på Røros og disponerer et samtalerom på

kommunehuset i Holtålen til forhåndsavtalte møter. NAV Arbeidslivssenter er samlokalisert med virksomheten på Røros.

Enheten sysselsetter 4 kommunale og 8 statlige medarbeidere, til sammen 11,2 årsverk. Enheten har enhetlig ledelse hvor leder er statlig ansatt. Enheten rapporterer til rådmann i Holtålen kommune, til kommunalsjef helse og omsorg i Røros kommune og til regiondirektøren i NAV Trøndelag.

21.2. Måloppnåelse

NAV har målekort for statlige ytelser. I dette målekortet er det lagt inn 5 anbefalte kommunale indikatorer hvor resultatmål er definert på bakgrunn av resultat fra sammenlignbare kommuner. Resultat for 2017 er vist i tabell under.

Beskrivelse	Mål	Resultat
Andel som har mottatt økonomisk sosialhjelp (18-66 år)	< 1,5 %	0,9 %
Andel som er langtidsmottakere med økonomisk sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	< 0,5 %	0,1 %
Andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp (18-24 år)	< 2,2 %	1,2 %
Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år i husholdningen	< 30 %	46 %
Antall deltagere i Kvalifiseringsprogram	2	2

Statlig målekort for 2017 viser at NAV Røros og Holtålen har god måloppnåelse på de fleste indikatorer. Det gjelder spesielt indikatorene for overgang til arbeid for arbeidssøkere blant personer med nedsatt arbeidsevne samt antall formidlinger av arbeidskraft på oppdrag av arbeidsgivere.

Et utvalg av statlige, kommunale og administrative indikatorer rapporteres hvert tertial i kommunalt styringskort for Røros kommune. Holtålen kommune har ikke tilsvarende styringskort.

NAV Røros og Holtålen har ikke nådd målsettingen for sykefravær (6,3 %), hverken på kommunal eller statlig side. Samlet sykefravær var på 10,1 %, noe som i hovedsak skyldes ett langtidsfravær på kommunal side.

21.3. Økonomisk resultat

Mindreforbruk på ansvarsområde 3500 Sosialkontor, skyldes sykelønnsrefusjon. Merforbruk på ansvarsområde 3510 Sosialhjelp, skyldes økte lønnsutgifter på deltakere i kvalifiseringsprogrammet (87.732) samt en økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp (101.099). Kostnader til drift av sosialkontor er i henhold til budsjett, mens det er et mindre avvik på edruskapsvern som skyldes merforbruk andre tjenester (12.911).

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
3500	Sosialkontor	390 658	618 165	-227 507	63 %
3501	NAV Røros	715	0	715	
3510	Sosialhjelp	1 160 061	960 000	200 061	121 %
3520	Edruskapsvern	-5 713	-20 000	14 287	29 %
	RO 15 Sosial	1 545 721	1 558 165	-12 444	
		Forbruksprosent for RO 15:			99 %

22. RO 16 – Sykehjem

22.1. Formål og organisering

Organisering: Enhetsleder og 4 avdelingsledere. I tillegg en merkantil konsulent som støttefunksjon for hele tjenesten.

Den nye organiseringen trådte i kraft i 2016, og har i løpet av 2017 vært evaluert og konkludert med at organiseringen med en felles enhetsleder som har helhetsperspektiv og muligheter for ressursstyring på tvers av avdelinger er bra. Når det gjelder underliggende avdelingslederfunksjoner må de tilpasses etter behov og evt. endringer i tjenestene. Merkantil konsulent overtok i 2017 ansvaret for egenbetaling og vederlagsberegning i pleie- og omsorgstjenesten.

RO16 består av 8 underliggende ansvarsområder:

3580 Psykisk helse:

Tjenesten psykisk helse har i 2017 bestått av fire personer med til sammen ca. 1,6 årsverk. Psyk. sykepleier 70%, psykisk helsearbeider ca. 45%, kommunepsykolog 20% og avd. leder i ca. 25%. Psykisk helse bidrar med samtaler og vurdering av den enkeltes hjelpebehov, enten på kontoret eller hjemme hos brukere slik at de skal bli bedre i stand til å mestre sine utfordringer i livet. Vi er også behjelpelige til å etablere kontakt med annen helsehjelp.

Vi startet i april 2017 opp et dagtilbud hver tirsdag, med bakgrunn i å etablere et helsefremmende og forebyggende tiltak. Fokuset der har vært sosialt samvær, diverse aktiviteter og fysisk aktivitet/turer. På grunn av varierende oppmøte ble dette redusert til hver 14. dag.

Alle ansatte i Psykisk helse var vinteren 2017 med på kurset Førstehjelp ved selvmordsfare som psykisk helse og rustjeneste på Røros arrangerte i samarbeid med RVTS.

10. oktober 2017 markerte vi verdensdagen for psykisk helse. Vi hadde stand på Coop Haltdalen, Coop Ålen og Ålen senter for å nå ut til flest mulig innbyggere. Dette for å synliggjøre tjenesten, være tilgjengelige, snakke om årets tema («Noe å glede seg til») og dele ut diverse effekter.

Vi har faste samarbeidsmøter med fastleger, spesialisthelsetjenesten, hukommelsesteam og NAV. Vi har også fast møter i Psykisk helse der kommunepsykolog er med.

Tjenesten har i løpet av 2017 hatt kontakt med ca. 55 brukere.

De utfordringene vi ser mest hos våre brukere er depresjoner, angst, personlighetsforstyrrelser, psykoseproblemer, sorg og ellers generelle utfordringer i livet. Tendensen gjennom 2017 er at tjenesten bistår flere mennesker, spesielt yngre, med alvorlige og sammensatte lidelser der tettere oppfølging og bistand utover samtaler er av betydning. Vi ser også at det kan bli behov for bolig(er) med tett oppfølging innen få år.

2 av ansatte i Psykisk helse er også medlemmer av kommunens kriseteam som også koordineres av tjenesten.

3700 Fellesutgifter pleie og omsorg:

Uten anmerkninger, kommenteres evt under økonomisk resultat.

3710 Sykehjem:

Heldøgns tjeneste for de som fyller vedtatte kriterier gis som langtids- og korttidsopphold, avlastning og dag/nattopphold.

Sykehjemmet er organisert med 28 heldøgns plasser, for det meste langtidsopphold og avlastning, men også noe korttidsopphold. Det meste av korttids rehabilitering skal fortrinnsvis gis ved IMA Røros (etterbehandlingsseng).

Belegg: Jevnt, men med overbelegg i perioder. Økning i antall pasienter som har mer sammensatte og ressurskrevende behov ved sykehjemmet.

Sykefravær: Sykefraværet har økt i 2017, etter flere år med lave fraværstall.

Kompetanse/bemanning: Alle stillinger besatt. Totalt ca. 26 årsverk bestående av sykepleiere, vernepleier, hjelpepleiere/helsefagarbeidere og aktivitører. I

tillegg jobber assistenter/studenter på helg. En sykepleier startet høsten 2016 videreutdanning (deltidsstudier) i geriatri i tråd med vedtatt kompetanseplan.

En ny lærling i helsearbeiderfaget ble tatt inn sommeren 2017.

Høsten 2017 ble det utvidet stillinger for å øke grunnbemanning. Krevende overbelegg førte til behov for personell. Det meste av denne ressursen ble overført fra hjemmetjenesten.

Handlingsplan: Fokus på ernæring. Gjennomført prosjekt med måltidsrutiner for bedre og mer jevn næringstilførsel gjennom døgnet. Kompetanseheving med e-læringskurs for ansatte om kosthold og ernæring hos eldre. Endring i rapporteringsrutiner har vært et annet fokusområde i handlingsplan.

3720 Optimus:

Uten vesentlige endringer. Kommenteres evt under økonomisk resultat.

3730 Hjemmetjeneste:

Hjemmetjenesten skal ut fra BEON-prinsippet (beste effektive omsorgsnivå) bidra med nødvendig helsehjelp i hjemmet slik at brukerne kan bo i egen bolig så lenge som mulig, og utsette behovet for sykehjems plass. Med egen bolig menes også omsorgsbolig.

I 2017 ferdigstiltes de 8 siste (av totalt 16) nye, moderne omsorgsboliger ved Helsetunet. Alle 16 boliger har vært utleid fra høsten 2017. Det har etter ferdigstilling ikke vært nevneverdig ventelister for omsorgsboliger.

Hjemmetjenesten er organisert to-delt, med en avdelingsleder for hjemmesykepleie/ dagsenter/ hjemmehjelp og en avdelingsleder for psykisk helse/ yngre funksjonshemmede/ støttekontakter/ praktisk bistand, men av praktiske årsaker og for best mulig kompetanse- og ressursutnyttelse kreves tett samarbeid og felles planlegging. Hjemmesykepleie har base ved Ålen omsorgsboliger, mens psykisk helse/ yngre funksjonshemmede har base i Sakslia. Avdelingslederne er underlagt enhetsleder PRO

Status/måloppnåelse:

Kompetanse/bemanning: Alle stillinger besatt, og det ble en reduksjon i bemanning høsten 2017 på grunn av en reduksjon i tjenestebehov, og ett årsverk ble overflyttet til sykehjemmet. På slutten av året ble det igjen behov for tjenester, særlig på helg, så det var behov for å bemanne opp med assistenthelger igjen i tjenesten. Sykepleier/vernepleierkompetansen er sårbar, da det «mangler» ca. 2 årsverk i forhold til planlagt i grunnbemanning. Årsaken til dette er ulike permisjoner.

Utvikling:

I 2017 ble rehabiliteringsteamet lagt ned, og ble i løpet av høsten erstattet med et hverdagsmestringsteam.

Det ble også til dette startet opp en utprøving med dagaktivitetstilbud i hjemmet, finansiert med egne midler i tillegg til kompetanse- og innovasjonsmidler fra Fylkesmann. Dette er et positivt og spennende prosjekt som skal videreføres i 2018.

Sykefravær: Hjemmetjenesten har av ulike årsaker hatt høyt sykefravær over flere år, og det har i 2017 blitt gjennomført et sykefravær/ nærværprosjekt i samarbeid med NAV arbeidslivssenter og BHT. Bevisstgjøring rundt rettigheter og plikter i forebygging av fravær og i selve sykefraværet, samt refleksjoner rundt ulike utfordringer og arbeidsmiljø har vært tema. Sykefraværet gikk i 2017 ned.

Demensteam og rehabiliteringsteam er videreført også i 2017. Disse teamene er viktige samarbeidspartnere for vedtaksteam som tildeler tjenester.

Status fra teamene:

Vedtaksteam:

Behandler alle innkomne søknader om kommunale pleie- og omsorgstjenester, inkl. omsorgsboliger. Teamet er satt sammen av tjenesteledere og ergoterapeut, samt sykepleier med forvaltningskompetanse. I tillegg deltar representant fra IMA Røros. Vedtaksteamet benytter kartlegging i HUK-team og hverdagsmestringsteam som understøtte til vedtak.

Hukommelsesteam:

I løpet av 2017 endret vi navn fra Demensteam til Hukommelsesteam (forkortelse; HUK-team).

Hukommelsesteamet har bestått av sykepleier, spesialhjelpepleier og ergoterapeut. Teamet har ikke vært tilknyttet noen fast lege, men har samarbeidet, etter beste evne, med fastlegene via faste legemøter. Teamet har også samarbeidet med psykisk helse gjennom faste møter. Teamet arbeider etter oppsatt årshjul. Leder av teamet har fra våren 2017 hatt fast HUK-teamdag hver torsdag. Dette for å sikre stabil koordinering av hukommelsesteam-arbeidet, fast tilgjengelighet, økt oppfølging og tettere samarbeid med hjemmetjenesten. Fra høsten ble det satt i gang utprøving av «Dagtilbud i hjemmet».

Teamet har hatt ca. 24 brukere med jevnlig oppfølging. Det har blitt mottatt 10 nye henvendelser det siste året. Utredninger, kartlegginger og oppfølginger har blitt foretatt fortløpende. Det har vært nødvendig å gjøre prioriteringer ut fra tildelt tid og behov.

Hverdagsmestringsteam:

Opprettet i 2017 etter at rehabiliteringsteamet ble lagt ned. Teamet består av spesialhjelpepleiere, sykepleier og ergoterapeut, alle med spesialkompetanse på bl.a. rehabilitering. Teamet samarbeider med fysioterapeut og andre aktuelle). Teamet arbeider etter oppsatte mål, og er i «startgropen». Teamet er også planlagt brukt tett opp mot kartlegging av behov samt veiledning i bruk innenfor velferdsteknologi for hjemmeboende.

3731 Dagsenter:

Huskestua Dagsenter er et tilbud for hjemmeboende med en demensdiagnose. Brukerne har sammensatte behov og varierende funksjonsnivå både fysisk og kognitivt. Dagsenteret har to formål:

- a) Gi avlastning til pårørende
- b) Gjennom fysisk, sosial, og psykisk stimuli/aktivitet bidra til å vedlikeholde funksjonsnivå slik at bruker kan bo hjemme så lenge som mulig

Dagsenteret har åpent to dager for uka, og har tilhold i ergoterapilokalene i sokkelen på sykehjemmet. Dagsenteret har 6 plasser, i 2017 har gruppens størrelse variert fra 4 til 6. Det bestrebes hele tiden å ha full gruppe, i perioder har det vært venteliste og en har måttet redusere/omgjøre tjeneste for brukere for å kunne gi plass til søker. Det må søkes om plass, 1 eller 2 dager, og det fattes vedtak. Gjennom bruker-/ pårørendeundersøkelse utført for noen år tilbake, vet vi at dagsenteret er et nødvendig og avgjørende tilbud for å forebygge institusjonsinnleggelse. Det bestrebes å gjennomføre ny undersøkelse i løpet av 2018.

For at en skal klare å ivareta en hel gruppe, men samtidig den enkelte, er det nødvendig å ha 2 ansatte slik at en kan dele gruppen/følge opp individuelt. Aktiviteter vi bedriver er gruppetrim med fysioterapeut 1 gang pr uke, gåturer ute, diverse spill, kjøkkenaktiviteter, høytlesing, quiz, dans, turer i kjente fjellområder (sommerhalvår), kafebesøk m.m. På senvinter har vi også noen år fått til scootertur til fjells, dette har vært svært vellykket og populært. Lokalene som brukes er for så vidt godt egnet, men det er ønskelig med skjerming av uteområdet slik at det kan brukes mer.

3760 Kommunalt kjøkken:

Investert i noe nytt maskinelt utstyr på kjøkkenet i 2017, bl.a. mikser, avkjølingsskap og nytt servise til alle avdelinger, men flere maskiner må etter hvert også byttes ut. Det er bygd tak over varemottaket. Det er generelt en stor slitasje på bygget og lokalene. Ventilasjonssystemet er også dårlig.

Kjøkkenet har deltatt i prosjektet angående måltidsendringer ved sykehjemmet i 2017

Sykefraværet har vært lavt, men avdelingen er liten og sårbar ved fravær.

Kjøkkenet har hatt en nedgang i matombringning/ middagsleveringer i 2017, og dette er i hovedsak årsaken til merforbruk (manglende inntekter).

3780 Personlig assistent:

Økt behov for personlig assistanse i 2017, og dermed også en økning i lønnsutgifter, selv om ressurser fra 3730 Hjemmetjeneste delvis ble benyttet.

22.2. Økonomisk resultat

Rammeområdet balanserer med en total forbruksprosent på 100. Det er viktig å se på hele rammeområde under ett, da ressurser disponeres mellom de ulike ansvarsområdene etter behovene som er til enhver tid. Avvikene kommenteres likevel på de største ansvarene.

3580, Psykisk helse: Merforbruket skyldes i hovedsak at 20% av avdelingsleders lønn ble overført fra 3730, hjemmetjeneste for å legge lønnskostnadene der de hører hjemme. Gjelder avdelingsleder for psykisk helse/ yngre funksjonshemmede.

3710, Sykehjemmet: Merforbruket skyldes økte fastlønnsutgifter ved økt grunnbemanning. Overtid og ekstrahjelp har også merforbruk på grunn av økt behov for 1-1 oppfølging av enkelte pasienter over tid. Ca. ett årsverk ble overført fra 3730 Hjemmetjenesten fra høsten.

3730, Hjemmetjeneste: Mindreforbruket skyldes reduserte utgifter på fastlønn, tillegg og sosiale utgifter. Årsakene til dette er at årsverk er flyttet over til sykehjemmet og noe lønnskostnader overført 3580 Psykisk helse og 3780 Personlig assistent. I tillegg ble tjenestebehovet av ulike årsaker redusert etter sommeren, og dermed behovet for innleie mindre. Sykefraværet har gått ned.

3780, Personlig assistent: Merforbruket skyldes behov for økte lønnsutgifter til vedtak om personlig assistanse. Ressurser med lønnskostnader delvis overført fra 3730 Hjemmetjeneste.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
3580	Psykatri	795 088	526 522	268 566	151 %
3700	Fellesutgifter pleie og omsorg	931 646	986 202	-54 556	94 %
3710	Sykehjem	16 397 078	15 774 415	622 663	104 %
3720	Optimus	1 772 005	1 786 000	-13 995	99 %
3730	Hjemmetjeneste	18 099 160	19 310 687	-1 211 527	94 %
3731	Dagsenter	467 622	464 561	3 061	101 %
3760	Kjøkken sykehjem	3 049 843	2 887 404	162 439	106 %
3780	Personlig assistent	436 972	191 802	245 170	228 %
	RO 16 Sykehjem	41 949 414	41 927 593	21 821	
		Forbruksprosent for RO 16:			100 %

23. RO 18 – Flyktninger

23.1. Formål og organisering

RO 18 består av 3801 Flyktningtjenesten, og 3810 Voksenopplæringen, til sammen 6 årsverk. Holtålen har siden 2015 bosatt 38 flyktninger fra Eritrea og Syria. Dette inkluderer både voksne og barn gjennom ordinær bosetting direkte fra mottak, og personer som har kommet gjennom familiegjenforening.

Flyktningtjenesten har som hovedoppgave å koordinere bosetting og integrering av innvandrere med flyktningbakgrunn etter avtale med IMDi. Hjelp til selvhjelp og ansvar for eget liv skal være bærende i kommunes arbeid.

Kommunen mottar integreringstilskudd per person som bosettes. Tilskuddet er ment til å dekke kommunens utgifter til bosetting og integrering av flyktninger de fem første årene etter bosetting.

Voksenopplæringen har som formål å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Programmet består primært av opplæring i norsk og samfunnskunnskap, hvor språkpraksis blir benyttet som et tiltak i norskopplæringen. Ved slutten av 2017 hadde vi 22 deltakere i introduksjonsprogrammet, seks av disse går på Røros og tar grunnskole for voksne som en del av introduksjonsprogrammet. De resterende 16 går i voksenopplæringen her i Holtålen. Tre bosatte flyktninger har fullført introduksjonsprogrammet, og er elever på Røros videregående skole.

I 2017 ble det kun bosatt to voksne og to barn gjennom familiegjenforening. På grunn av lave ankomsttall til Norge i 2017, bosatte ikke Holtålen flyktninger etter kommunestyrets vedtak.

Holtålen får ikke tildelt flyktninger i 2018, og dette vil føre til store forandringer i tjenesten, med nødvendig nedbemanning og oppsigelser. Voksenopplæringen avvikles fra juli 2018.

23.2. Måloppnåelse

At flest mulig flyktninger skal bli boende i Holtålen etter introduksjonsperioden er et viktig mål for flyktningtjenesten. Samarbeid med næringslivet og andre aktører er viktig for å integrere flyktningene i samfunnet og bidra til måloppnåelse med tanke på arbeid og utdanning. Frivillige, lag og organisasjoner er også sentrale samarbeidspartnere for inkludering i samfunnet.

Flyktningene vi til nå har bosatt vil kreve mye oppfølging fremover, og hvis ikke kommunen klarer å ivareta disse utfordringene, vil dette kunne skape store økonomiske utgifter på sikt.

23.3. Økonomisk resultat

I 2017 ble det budsjettet med et underskudd på vel to millioner kroner, som skulle dekkes fra flyktningfondet. Dette har ikke slått til. Totalt sett har kommunenes utgifter til bosetting og integrering vært mindre enn budsjettet.

På grunn av lav bosetting i 2017 fikk ikke kommunen så store inntekter, i form av integreringstilskudd og persontilskudd, som budsjettet, men samtidig har det heller ikke blitt utbetalt like mye introduksjonsstønning til deltakerne i introduksjonsprogrammet som budsjettet.

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
3800	Fellesutgifter flyktninger	232 139	-1 906 153	2 138 292	-12 %
3801	Bosetting av flyktninger	-1 270 245	839 936	-2 110 181	-151 %
3810	Opplæring av innvandrere	1 038 105	1 066 216	-28 111	97 %
	RO 18 Flyktninger og asylsøkere	-1	-1	0	
		Forbruksprosent for RO 18:			100 %

24. RO 99 – Finans

24.1. Formål og organisering

På området føres skatt og rammetilskudd og finansielle inntekter og utgifter.

24.2. Måloppnåelse

Se kap. 2.

24.3. Økonomisk resultat

Resultatenhet					
Ansvar	Benevnelse	Regnskap	Budsjett	Avvik	i %
4100	Utlån/ tilskudd bolig	0	0	0	
4300	Kommunale næringsfond	0	0	0	
8000	Skatt på inntekt og formue	-48 960 122	-49 250 209	290 087	99 %
8400	Statlige rammetilskudd	-86 028 813	-84 255 000	-1 773 813	102 %
8500	Diverse finansposter	713 719	0	713 719	
9000	Renter og utbytte	3 989 415	2 920 000	1 069 415	137 %
9100	Avdrag	5 327 810	6 000 000	-672 190	89 %
9600	Premieavvik	370 962	0	370 962	
9990	Regnskapsmessig resultat	552 178	897 931	-345 753	61 %
	RO 99 Finans	-124 034 851	-123 687 278	-347 573	
		Forbruksprosent for RO 99:			100 %

25. Etterkalkyler selvkostområder

25.1. 6102 Feiing

Feiing - 6102	Budsjett	Regnskap
	2017	2017
Kalkulasjonsrente	2,3 %	2,29 %
Direkte kostnader	217 000	224 420
Av- og nedskrivninger		
Alternativkostnader av anleggsmidler (kalkulatoriske renter)		
Sum direkte kostnader	217 000	224 420
Indirekte kostnader	17 818	17 646
Alternativkostnader av indirekte kostnader (kalkulatoriske renter)	410	404
Sum indirekte kostnader	18 228	18 050
GRUNNLAG	235 228	242 470
Sum brukerbetaling	-	
<i>Brukerbetalinger i % av grunnlag</i>	<i>0 %</i>	<i>0 %</i>
Sum variable inntekter	-	-905
Sum refusjoner	-	-
INNTEKTER	-	-905
Korrigerings av tidligere års selvkostkalkyle		
Årets kalkulerede renter av selvkostfond	-14 087	-22 101
Gevinst (-) eller tap (+) ved salg av anleggsmiddel		
ANDRE POSTER	-14 087	-22 101
RESULTAT	221 141	219 463
Inndekning av tidligere års underskudd		
IB bundet selvkostfond - verdi ved årets start	-612 479	-965 129
Disponering - avsetning til (-) eller bruk av (+) selvkostfond	221 141	219 463
UB bundet selvkostfond - verdi ved årets slutt	-391 338	-745 666
<i>UB selvkostfond i % av grunnlag</i>	<i>166 %</i>	<i>308 %</i>

25.2. 6131 Vannforsyning Haltdalen

Vann - 6131		
	Budsjett	Regnskap
	2017	2017
Kalkulasjonsrente	2,3 %	2,29 %
Direkte kostnader	1 629 579	1 528 695
Av- og nedskrivninger	572 414	543 033
Alternativkostnader av anleggsmidler (kalkulatoriske renter)	433 390	388 396
Sum direkte kostnader	2 635 383	2 460 125
Indirekte kostnader	152 282	155 010
Alternativkostnader av indirekte kostnader (kalkulatoriske renter)	3 502	3 550
Sum indirekte kostnader	155 784	158 560
GRUNNLAG	2 791 167	2 618 684
Sum brukerbetalinger	-2 860 823	-2 831 420
<i>Brukerbetalinger i % av grunnlag</i>	<i>102 %</i>	<i>108 %</i>
Sum variable inntekter	-200 000	-205 557
Sum refusjoner	-	-8 063
INNTEKTER	-3 060 823	-3 045 040
Korrigerings av tidligere års selvkostkalkyle		
Årets kalkulerte renter av selvkostfond	-12 224	-23 664
Gevinst (-) eller tap (+) ved salg av anleggsmiddel		
ANDRE POSTER	-12 224	-23 664
RESULTAT	-281 880	-450 019
Inndekning av tidligere års underskudd		
IB bundet selvkostfond - verdi ved årets start	-531 486	-1 033 347
Disponering - avsetning til (-) eller bruk av (+) selvkostfond	-281 880	-450 019
UB bundet selvkostfond - verdi ved årets slutt	-813 366	-1 483 366
<i>UB selvkostfond i % av grunnlag</i>	<i>29 %</i>	<i>57 %</i>

25.3. 6132 Avløp

Avløp - 6132	Budsjett	Regnskap
	2017	2017
Kalkulasjonsrente	2,3 %	2,29 %
Direkte kostnader	1 439 397	1 298 035
Av- og nedskrivninger	619 063	614 352
Alternativkostnader av anleggsmidler (kalkulatoriske renter)	267 092	268 829
Sum direkte kostnader	2 325 552	2 181 216
Indirekte kostnader	101 521	103 340
Alternativkostnader av indirekte kostnader (kalkulatoriske renter)	2 335	2 366
Sum indirekte kostnader	103 856	105 707
GRUNNLAG	2 429 409	2 286 923
Sum brukerbetalinger	-2 378 260	-2 480 481
<i>Brukerbetalinger i % av grunnlag</i>	<i>98 %</i>	<i>108 %</i>
Sum variable inntekter	-100 000	-265 452
Sum refusjoner	-	-3 333
INNTEKTER	-2 478 260	-2 749 266
Korrigerings av tidligere års selvkostkalkyle		
Årets kalkulerte renter av selvkostfond	-21 296	-33 164
Gevinst (-) eller tap (+) ved salg av anleggsmiddel		
ANDRE POSTER	-21 296	-33 164
RESULTAT	-70 148	-495 507
Inndekning av tidligere års underskudd		
IB bundet selvkostfond - verdi ved årets start	-925 934	-1 448 198
Disponering - avsetning til (-) eller bruk av (+) selvkostfond	-70 148	-495 507
UB bundet selvkostfond - verdi ved årets slutt	-996 082	-1 943 705
<i>UB selvkostfond i % av grunnlag</i>	<i>41 %</i>	<i>85 %</i>

25.4. 6136 Renovasjon

Renovasjon - 6136	Budsjett	Regnskap
	2017	2017
Kalkulasjonsrente	2,3 %	2,29 %
Direkte kostnader	3 475 959	3 415 568
Av- og nedskrivninger	23 625	3 625
Alternativkostnader av anleggsmidler (kalkulatoriske renter)	9 896	1 370
Sum direkte kostnader	3 509 480	3 420 563
Indirekte kostnader	133 637	132 343
Alternativkostnader av indirekte kostnader (kalkulatoriske renter)	3 074	3 031
Sum indirekte kostnader	136 711	135 373
GRUNNLAG	3 646 190	3 555 936
Sum brukerbetaling	-3 723 564	-3 739 619
<i>Brukerbetalinger i % av grunnlag</i>	<i>102 %</i>	<i>105 %</i>
Sum variable inntekter	-	-
Sum refusjoner	-	-
INNTEKTER	-3 723 564	-3 739 619
Korrigerings av tidligere års selvkostkalkyle		
Årets kalkulerte renter av selvkostfond	-	-1 676
Gevinst (-) eller tap (+) ved salg av anleggsmiddel		
ANDRE POSTER	-	-1 676
RESULTAT	-77 373	-185 359
Inndekning av tidligere års underskudd		
IB bundet selvkostfond - verdi ved årets start	-	-73 199
Disponering - avsetning til (-) eller bruk av (+) selvkostfond	-77 373	-185 359
UB bundet selvkostfond - verdi ved årets slutt	-77 373	-258 558
<i>UB selvkostfond i % av grunnlag</i>	<i>2 %</i>	<i>7 %</i>

25.5. 6137 Slam

Slam - 6137		
	Budsjett	Regnskap
	2017	2017
Kalkulasjonsrente	2,3 %	2,29 %
Direkte kostnader	1 286 761	2 027 030
Av- og nedskrivninger	41 250	38 198
Alternativkostnader av anleggsmidler (kalkulatoriske renter)	17 696	16 982
Sum direkte kostnader	1 345 707	2 082 209
Indirekte kostnader	121 826	124 008
Alternativkostnader av indirekte kostnader (kalkulatoriske renter)	2 802	2 840
Sum indirekte kostnader	124 627	126 848
GRUNNLAG	1 470 335	2 209 057
Sum brukerbetaling	-2 138 800	-2 172 639
<i>Brukerbetalinger i % av grunnlag</i>	<i>145 %</i>	<i>98 %</i>
Sum variable inntekter	-	-11 400
Sum refusjoner	-	-1 097
INNTEKTER	-2 138 800	-2 185 136
Korrigerings av tidligere års selvkostkalkyle		
Årets kalkulerte renter av selvkostfond	-28 873	-51 494
Gevinst (-) eller tap (+) ved salg av anleggsmiddel		
ANDRE POSTER	-28 873	-51 494
RESULTAT	-697 338	-27 573
Inndekning av tidligere års underskudd		
IB bundet selvkostfond - verdi ved årets start	-1 255 343	-2 248 645
Disponering - avsetning til (-) eller bruk av (+) selvkostfond	-697 338	-27 573
UB bundet selvkostfond - verdi ved årets slutt	-1 952 682	-2 276 218
<i>UB selvkostfond i % av grunnlag</i>	<i>133 %</i>	<i>103 %</i>

26. Noter

Regnskapsprinsipper:

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er alltid omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer skal klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirene som anleggsmidler.

Andre fordringer som ikke inngår i punktet ovenfor, er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers skal de klassifiseres som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommuneloven § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jf. kommuneloven § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Omklassifisering av anleggsmidler, omløpsmidler og gjeld

En omklassifisering medfører en regnskapsføring i investeringsregnskapet og eventuelt i driftsregnskapet. Verdivurderingen må gjennomføres før omklassifiseringen. Omklassifisering av anleggsmidler til omløpsmidler skal ikke finne sted.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregninger kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i dokument H-3/14 av

24.02.2014. For de tjenester der kommunen selv har valgt å bruke selvkostprinsippet som grunnlag for brukerbetaling følges samme retningslinjer.

26.1. Endring i arbeidskapital

(Forskriftsbestemt note nr. 1 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 1)

Del 1 - Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet

Anskaffelse av midler	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	207 272 866	206 261 647
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	23 675 232	5 849 768
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	13 779 634	30 815 341
Sum anskaffelse av midler	244 727 732	242 926 756
Anvendelse av midler	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	196 559 269	188 480 172
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	30 003 188	29 068 537
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	15 233 174	17 020 151
Sum anvendelse av midler	241 795 632	234 568 858
Anskaffelse - anvendelse av midler	2 932 100	8 357 898
Endring i ubrukte lånemidler	12 859 497	-9 654 053
Endring i arbeidskapital	15 791 597	-1 296 155

Del 2 - Endring i arbeidskapital balansen

Beskrivelse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Omløpsmidler		
Endring betalingsmidler	18 489 217	-6 549 176
Endringer ihendehaverobl./ sertifikater	0	0
Endring kortsiktige fordringer	-8 377 010	10 408 797
Endring premieavvik	-1 647 571	-358 532
Endring aksjer og andeler	0	0
Endring omløpsmidler	8 464 636	3 501 088
Kortsiktig gjeld		
Endring kassekredittlån	0	0
Endring annen kortsiktig gjeld	7 326 961	-4 793 316
Endring arbeidskapital	15 791 597	-1 296 228

26.2. Redegjørelse for kommunens pensjonsforpliktelse

(Forskriftsbestemt note nr. 2 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 2)

Pensjonskostnaden er hva som blir belastet i kommunenes regnskap og budsjett, mens pensjonspremien er hva kommunene faktisk betaler til pensjonsforsikringselskapene for dekning av fremtidige pensjonsforpliktelser.

Dersom pensjonspremien er større enn pensjonskostnaden får vi et positivt premieavvik. Er pensjonspremien mindre enn pensjonskostnaden får vi et negativt premieavvik.

Den regnskapsmessige håndteringen av premieavvik finner vi i Regnskapsforskriften. Et positivt premieavvik skal føres til inntekt i årsregnskapet og bokføres under omløpsmidler som en kortsiktig fordring. Tilsvarende skal et negativt premieavvik utgiftsføres i årsregnskapet og bokføres som en kortsiktig gjeld. Premieavvik blir således en form for korreksjonspost til den betalte pensjonspremien slik at nettoen av disse to posteringene blir lik pensjonskostnaden.

Det er så opp til den respektive kommune eller fylkeskommune å velge hvordan de vil håndtere elimineringen av premieavviket i regnskapet. De har da valget mellom å hvert år avsette for full dekning av premieavviket eller å amortisere over 15 år (for premieavvik oppstått i perioden 2002 - 2010). 10 år (for premieavvik oppstått i perioden 2011 -2013) og 7 år (for premieavvik oppstått i perioden 2014 og senere). Regnskapsføring av premieavvik og senere amortisering av dette fremstår dermed som et unntak fra arbeidskapitalprinsippet og anordningsprinsippet.

Holtålen kommune anvender følgende amortisering av premieavvik:

Premieavvik	Opplysning om amortiseringstid
Amortiseringstid premieavvik 2002 - 2010	15 år
Amortiseringstid premieavvik 2011 - 2013)	10 år
Amortiseringstid premieavvik (2014 og senere)	7 år

Tall for 2017	SPK	KLP
Innbetalt premie	2 218 842	14 274 200
Netto pensjonskostnad	2 031 270	12 482 643
Årets premieavvik	187 472	1 791 557
Årets andel av tidligere års premieavvik	29 461	- 2 687 313
Netto arbeidsgiveravgift på årets og tidligere års premieavvik	11 785	-296 129
Netto inntektsføring på årets regnskap	228 718	
Netto kostnadsføring på årets regnskap		599 627

Gjenstående premieavvik som vil påvirke senere års regnskap	Regnskap 2017
Gjenstående netto positivt premieavvik som skal utgiftsføres senere år, inkludert arbeidsgiveravgift	15 462 240
Pensjonsmidler	Regnskap 2017
Pensjonsmidler pr. 01.01	246 279 150
Årets forventede avkastning	11 265 143
Årets premieinnbetaling eks. adm. utg.	15 574 685
Årets utbetaling av pensjon	-9 443 423
Estimatavvik	2 248 695
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12	265 924 250
Pensjonsforpliktelser	Regnskap 2017
Pensjonsforpliktelse pr. 01.01	302 509 644
Årets pensjonsopptjening	12 638 875
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	12 221 924
Utbetalte pensjoner	-9 443 423
Estimatavvik	-3 174 235
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12	314 752 785

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet G-regulering/ pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %
Forventet avkastning	4,50 %	4,20 %

26.3. Garantier gitt av kommunen

(Forskriftsbestemt note nr. 3 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 3)

Kommunen kan gi garantier med hjemmel i KL § 51 og forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier KRD 2. februar 2001. Kommunen gir garantier som simpel kausjon.

Pr 31.12.2017 har Holtålen kommune ikke garantiforpliktelser.

Kommunen har i løpet av regnskapsåret ikke måttet innfri noen garantier.

26.4. Fordringer og gjeld til kommunale foretak og interkommunale samarbeid

(Forskriftsbestemt note nr. 4 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 4)

Holtålen kommune har pr 31.12.2017 ikke fordringer og/eller gjeld til kommunale foretak eller interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 som fører særregnskap.

26.5. Finansielle anleggsmidler (aksjer og andeler)

(Forskriftsbestemt note nr. 5 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 5)

Selskapets navn	Investert beløp	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Endring
Egenkapitalinnskudd KLP	7 197 212	7 197 212	6 489 665	+ 707.547
Gaula Natursenter AS	50 000	50 000	50 000	
Coop Oppdal SA (Ålen)	300	300	300	
Coop Oppdal SA (Haltdalen)	300	300	300	
Ålen Vassverk BA	268 500	268 500	268 500	
Biblioteksentralen AL	900	900	900	
A/S Norservice	1 000	1 000	1 000	
Hessdalen Vassverk BA	10 000	10 000	10 000	
Ålen Utleiebygg AS	351 000	351 000	351 000	
Naboer AB, Østersund	9 780	9 780	9 780	
Nøra Borettslag L.H.L	1 090 000	1 090 000	1 090 000	
Fias AS	40 000	40 000	40 000	
Trønderenergi AS	1 519 800	1 519 800	1 519 800	
Revisjon Fjell IKS	43 490	43 490	43 490	
Kontrollutvalg Fjell IKS	17 396	17 396	17 396	
Mikro- og minikraft AS	50 000	50 000	50 000	
Rørosregionen Næringshage AS	100 000	100 000	100 000	
Hessjøgruva AS	500 000	500 000	500 000	
Ålen Invest AS	150 000	150 000	150 000	
Ålen Aktivum AS	400 000	400 000	400 000	
Sum aksjer og andeler	11 799 678	11 799 678	11 092 131	

Investert beløp viser historisk kostpris for investeringen. Ingen av plasseringene er nedskrevet som følge av vesentlig og varig verdireduksjon. Investert beløp er derfor lik bokført verdi pr 31.12.2017 for alle investeringer.

Endringer fra forrige år viser økning eller reduksjon i investeringen som følge av kjøp, salg eller nedskrivning av verdien som følge av varig verdireduksjon. Når dette skjer er forholdet ytterligere forklart nedenfor.

26.6. Avsetninger og bruk av avsetninger

(Forskriftsbestemt note nr. 6 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 6)

Del 1 - Avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og investeringsregnskapet, alle fond

Alle fond	KOSTRA-art	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Avsetninger til fond	(530:550)+580	10 655 434	10 701 452
Bruk av avsetninger	(930:958)	2 875 370	5 629 467
Til avsetning senere år	980	0	0
Netto avsetninger		7 780 064	5 071 984

Del 2 - Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Art	Regnskap 2017	Regulert budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap 2016
IB 01.01	2.56	8 109 748			4 208 487
Avsetninger driftsregnskapet	540	6 522 770	1 197 931	1 197 931	5 491 261
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	940	936 782	2 124 153	2 124 153	1 590 000
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	940	0	0	0	0
UB 31.12	2.56	13 695 736			8 109 748

Del 3 - Bundet driftsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet driftsfond	Art	Regnskap 2017	Regnskap 2016
IB 01.01	2.51	18 584 941	17 096 907
Avsetninger	550	1 949 723	3 787 349
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	950	1 688 588	2 299 315
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	950	0	0
UB 31.12	2.51	18 846 077	18 584 941

UB 31.12 viser saldoen på bundet driftsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte formål og kan ikke endres av kommunestyret.

Del 4 - Ubundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Ubundet investeringsfond	Art	Regnskap 2017	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2016
IB 01.01	2.53	3 245 576			3 613 161
Avsetninger	548	509 240	0	0	663 701
Bruk av avsetninger	948	250 000	873 724	500 000	1 031 286
UB 31.12	2.53	3 504 816			3 245 576

Del 5 Bundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet investeringsfond	KOSTRA art/balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
IB 01.01	2.55	892 452	824 249
Avsetninger	550	1 673 701	50 203
Bruk av avsetninger	958	0	0
UB 31.12	2.55	2 566 153	892 452
<i>Herav avdrag startlån/etbl.lån</i>		<i>2 333 248</i>	<i>659 546</i>

UB 31.12 viser saldoen på bundet investeringsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte investeringsformål og kan ikke endres av kommunestyret.

Avdragsfond viser at kommunen netto har mottatt mer avdrag fra låntakere enn kommunen har betalt i avdrag på underliggende lån hos Husbanken. Midlene skal brukes til ekstraordinær avdragsbetaling på lån i Husbanken og kan ikke brukes til andre formål.

26.7. Kapitalkonto

(Forskriftsbestemt note nr. 7 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 7)

		Kapital 01.01.2017	67 586 645
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	771 800	Aktivering av fast eiendom og anlegg	30 350 720
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	10 237 065		
Salg av aksjer	0	Egenkapitalinnskudd KLP	707 547
Avgang fast eiendom og anlegg tidl. år	2 633 741	Utlån formidlings/startlån	2 000 000
Avdrag på formidlings/startlån	2 484 291	Utlån sosiale lån	0
Avdrag på sosiale lån	88 500	Utlån egne midler	250 000

Avskrivning på utlån	1 623 724		
Bruk av midler fra eksterne lån	9 140 503	Avdrag på eksterne lån	6 049 400
Økning pensjonsforpliktelse	27 228 477	Økning pensjonsmidler	19 975 959
Kapital 31.12.2017	72 712 170		

Det er i 2017 foretatt korreksjoner direkte mot kapitalkonto for følgende forhold:

Korreksjon av lånegjeld Aasenvegen AS. Kommunen tapte rettsak om kravet og kravet er ført bort. Lånet er finansiert fra drift i utgangspunktet og tapet kan derfor føres direkte mot kapitalkonto. Korrigert beløp kr 1.500.000.

Ettergitt restgjeld flomlån kr 123.724. Sak PS 34/17, arkivsak 17/394, 4.4.2017.

26.8. Salg av finansielle anleggsmidler

(Forskriftsbestemt note nr. 8 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 8)

Holtålen kommune har ikke solgt finansielle anleggsmidler i 2017.

26.9. Interkommunalt samarbeid

(Forskriftsbestemt note nr. 9 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 9)

I note til regnskapet til den kommunen hvor et interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 har sitt hovedkontor, skal angis overføringer til/fra samarbeidet og de deltakende kommunene og fylkeskommunene, samarbeidets egne inntekter i regnskapsåret samt disponeringen av overføringer og inntekter som nevnt, jf. regnskapsforskriften § 12 nr. 3. I henhold til god kommunal regnskapskikk gjelder notekravet for interkommunale samarbeid som ikke avlegger eget særregnskap.

NAV/sosiale tjenester	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Holtålen kommune (kontorkommunen)	1 726 257	
Overføring fra Røros kommune (deltager)		1 726 972
Resultat av virksomheten		715

Felles regnskapskontor	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Holtålen kommune (kontorkommunen)	6 258 131	1 163 845
Overføring fra Røros kommune (deltager)		3 783 589
Overføring fra Os kommune (deltager)		1 310 697
Resultat av virksomheten		0

26.10. Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter

(GKRS bestemt note nr. 1 – regnskapsstandardens punkt 3.1.2 nr. 1)

Det skal gis noteopplysninger om vesentlige overføringer som kommunen har mottatt til finansiering av investeringer. Opplysningene skal omfatte eventuelle klausuler om tilbakebetaling dersom formålet med investeringen ikke opprettholdes.

Holtålen kommune har i regnskapet for 2017 inntektsført to tilskudd på til sammen kr 17.982.132 i investeringstilskudd mottatt fra Husbanken. Tilskuddene er knyttet til nye omsorgsboliger. Holtålen kommune har hatt utgifter knyttet til prosjektet som overstiger tilskuddet. Tilskuddet er derfor i sin helhet medgått til finansiering av investeringsutgifter i regnskapet for 2017, men reduserer iht. god kommunal regnskapsskikk ikke prosjektets opptakskost i balansen.

Tilskuddene er omfattet av Husbankens generelle regler om formålsoppfyllelse og rapportering.

26.11. Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

(GKRS bestemt note nr. 3 – regnskapsstandardens punkt 3.1.2 nr. 2)

Hovedoppgaven for regnskapet er å gi relevant og pålitelig informasjon om virksomhetens resultat, finansielle stilling og utvikling i regnskapsåret. KRS (HU) nr. 7 Hendelser etter balansedagen, usikre forpliktelser og betingede eiendeler beskriver hvordan hendelser etter balansedagen skal innarbeides i regnskapet og hvordan den regnskapsmessige behandling av usikre forpliktelser og betingede eiendeler skal være.

En hendelse etter balansedagen vil enten gi ny informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen eller være nye forhold som er oppstått etter balansedagen. Hendelser etter balansedagen vil kunne være til gunst eller ugunst for kommunen, og finner sted mellom balansedagen (31.12) og tidspunkt for framleggelse av årsregnskapet.

Holtålen kommune er ikke kjent med vesentlige forhold som skal rapporteres som hendelser etter balansedagen i tilknytning til årsregnskapet for 2017.

En kommune har en forpliktelse hvis den har plikt til å avgjøre økonomiske midler til en annen part på et framtidig tidspunkt. En usikker forpliktelse har ukjent størrelse og/eller oppgjørstidspunkt.

En betinget eiendel er knyttet til en mulig rettighet for kommunen, avhengig av at framtidige bestemte hendelser inntreffer, til å motta økonomiske midler fra en annen part på et framtidig oppgjørstidspunkt.

Holtålen kommune har ikke vesentlige betingede eiendeler pr 31.12.2017.

26.12. Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet

(Øvrige noter iht til god kommunal regnskapsskikk nr. 2, regnskapsstandardens punkt 3.1.3 nr. 2)

Holtålen kommune leier transportmidler via leasingavtaler. Årlig driftsutgift ca. 950.000. Holtålen kommune har inngått avtale med FIAS om renovasjon. Årlig driftsutgift ca. 4.100.000. Holtålen kommune leier lokaler av Gauldal Energi for ca. kr 390.000 pr år.

Holtålen kommune har i forbindelse med etablering av felles regnskapskontor overtatt leieavtale fra NAV knyttet til lokaler i Ålen senter. Årlig driftsutgift ca. kr 350.000 pr år.

26.13. Anleggsmidler

(Øvrige noter iht god kommunal regnskapsskikk nr. 4- regnskapsstandardens punkt 3.1.3 nr. 4)

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan iht. til regnskapsforskriftens § 8. Forutsetningen som er lagt til grunn for nedskrivningen, herunder årsak til nedskrivning og hvordan virkelig verdi er fastsatt.

Kommunen har følgende anleggsmiddelgrupper med tilhørende avskrivningsplan:

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivningsplan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe 3	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende

	Grp. 1	Grp. 2	Grp. 3	Grp. 4	Grp. 5	Sum
Anskaffelseskost 01.01	5 586 971	2 937 115	12 680 175	223 925 142	40 194 145	285 323 548
Årets tilgang	1 405 336	45 000	1 230 512	25 720 064	628 840	29 029 752
Årets avgang	0	0	0	4 130 905	2 469 427	6 600 332
Anskaffelseskost 31.12	6 992 307	2 982 115	13 910 687	245 514 301	38 353 558	307 752 968
Årets avskrivninger	1 218 438	275 106	931 190	6 811 587	979 953	10 216 274
Akk. avskrivninger 31.12	4 292 355	1 050 221	3 445 089	25 376 602	4 416 724	38 580 991
Bokført verdi pr 31.12	2 699 952	1 931 894	10 465 598	220 137 699	33 936 834	269 171 977
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Årets tilgang i spesifikasjonen ovenfor er knyttet til investeringer i 2016, som aktiveres/balanseføres pr 1.1.2017.

Investeringer i 2017 som registreres i anleggsregisteret pr 1.1.2018 kommer i tillegg til oversikten ovenfor med kr 29.803.187.

Holtålen kommune har i tillegg til oversikten ovenfor tomter som ikke avskrives:

	Beløp
Anskaffelseskost 1.1	26 906 038
Tilgang i året *	424 190
Avgang i året	142 000
Anskaffelseskost 31.12	27 188 228

*) Beløpet gjelder en regnskapsmessig korreksjon pga avvik mellom regnskap og anleggsregister og innebærer ikke at kommunen har kjøpt tomt i 2017.

26.14. Investeringer i nybygg og nyanlegg

(Øvrige noter iht god kommunal regnskapsskikk nr. 5 – regnskapsstandardens punkt 3.1.3 nr. 5)

Oversikten nedenfor inneholder en oversikt over vesentlige investeringsprosjekter med aktiviteter over flere år.

Prosjekt	Oppstart	Regnskapsført tidligere år	Regnskapsført i 2017	Sum regnskapsført
Omsorgsboliger Ålen	2015	18 617 623	18 525 201	37 142 824
Kloakk – ledningsnett	Før 2000	15 630 133	1 488 834	17 118 967
Vassverk	2009	14 498 344	1 204 955	15 703 299
Utleieboliger	2015	2 540 069	21 017	2 561 086
Kommunale veier	2006	7 431 071	2 975 831	10 406 902
Elvland barnehage	2015	5 618 138	242 476	5 860 614
Hov skole	2015	2 301 227	893 803	3 195 030
Ålen skisenter	2012	2 824 714	501 238	3 325 952
Flyktningeboliger	2016	769 275	44 520	813 795
Trygdeboliger – oppgradering	2017	0	549 675	549 675
Sykehjemmet – byggeprosjekt	2017	0	614 054	614 054
Andre			2 741 583	
Sum			29 803 187	

26.15. Langsiktig lånegjeld

(Øvrige noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk nr. 6 – regnskapsstandardens punkt 3.1.3 nr. 6)

Del 1

	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Gjenværende løpetid
Kommunens samlede lånegjeld	243 291 108	227 340 508	
<i>Fordelt på følgende kreditorer:</i>			
Kommunalbanken	75 436 960	79 869 770	22-30 år
Nordea	149 710 000	132 710 000	Kvartalsvis fornyelse
Husbanken (formidlingslån)	18 144 148	14 760 738	3-20 år

Del 2

	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Merknad
Kommunens samlede lånegjeld	243 291 108	227 340 508	
<i>Andel selvkostområder:</i>			
Vann, avløp og renovasjon	25 446 846	24 179 538	Andel i kr
	10,46 %	10,64 %	Andel i %
Øvrige selvkostområder	613 953	628 687	Andel i kr
	0,25 %	0,28 %	Andel i %

Kommunens utgifter til gjeld knyttet til selvkostområdet finansieres gjennom de brukerbetalingene kommunen krever inn fra brukerne. Kommunens utgifter til gjeld knyttet til øvrig virksomhet finansieres gjennom kommunens øvrige inntekter (frie inntekter).

Del 3 - Minimumsavdrag

Avdrag	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
Betalt avdrag driftsregnskap	5 327 810	6 000 000	6 000 000	5 308 828
Beregnet minste lovlige avdrag	5 117 000			4 969 200
<i>Kommunen betaler mer enn lovens krav til minste avdrag</i>				